

ТЕНДЕНЦИИТЕ В БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТТА ПРЕЗ 2011 Г.

Анализ¹

¹ Анализът се базира на: официалните данни на НАП за ползваните данъчни облекчения за дарения през 2011 г. по реда на ЗКПО и ЗДДФЛ; данни от трите мобилни оператора за даренията с текстови съобщения и обаждания през 2011 г.; национално представително проучване, изготвено от Институт „Отворено общество“ - София за нагласите на гражданите в България да даряват през 2011 г.; годишен пресклипинг, изготвен от агенция „Медия Зуум“; годишен анализ на тема „Благотворителността и корпоративната социална отговорност в медиите“ за периода януари-юни и юли-декември 2011 г., изготвен от „Интелдей Солушънс“; въпросници до 100 компании и фондации, които финансират обществени инициативи и проекти.

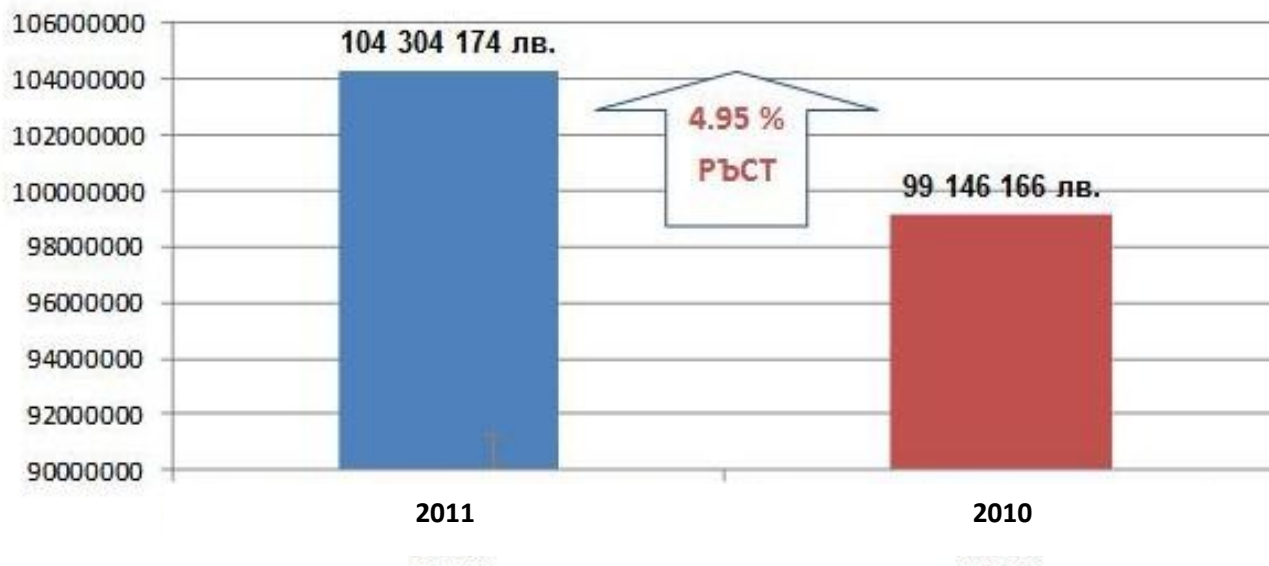
СЪДЪРЖАНИЕ:

Резюме:	4
I. КОРПОРАТИВНИ ДАРИТЕЛИ	8
1. Размер на финансовите дарения от корпоративни дарители през 2011 г. спрямо 2010 г.....	8
2. Разпределение на финансовите дарения от корпоративни дарители по категории получатели на дарения през 2011 г. спрямо 2010 г.	8
2.1. Получатели с по-голям размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.	10
2.2. Категории лица, получили по-малък размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.....	11
3. Брой на направените дарения от корпоративни дарители през 2011 г., спрямо 2010 г.....	12
4. Разпределение на броя на направените финансови дарения от корпоративни дарители по категории получатели на дарения през 2011г. спрямо 2010г.	12
5. Нефинансовите дарения от корпоративни дарители през 2011 г., спрямо 2010 г.	14
6. Разлика в обема на доброволния труд през 2011 г., спрямо 2010 г.	14
7. Области на даряване.....	15
7.1. Предпочитани области на даряване през 2011 г.....	15
7.2. Брой на дарявани области от страна на компаниите през 2011 г.	16
II. ДАРИТЕЛИ – ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА.....	17
1. Размер на финансовите дарения от физически лица през 2011 г. спрямо 2010 г.....	17
2. Разпределение на направените финансови дарения от физически лица по категории получатели на дарения през 2011г. спрямо 2010г.	17
2.1. Категории лица, получили по-голям размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.	19
2.2. Категории лица, получили по-малък размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.....	20
3. Брой на дарителите – физически лица през 2011 г., спрямо 2010 г.	21
4. Разпределение на броя на дарители по категории получатели на дарения през 2011 г. спрямо 2010 г.	21
5. Дарителство чрез кратки текстови съобщения (sms) и телефонни обаждания	23
III. ДАРИТЕЛИ – ЕДНОЛИЧНИ ТЪРГОВЦИ.....	24
1. Размер на финансовите дарения от дарители – физически лица, които са еднолични търговци през 2011 г. спрямо 2010 г.	24

2. Разпределение на финансовите дарения от дарители – еднолични търговци през 2011 г. спрямо 2010 г.	24
2.1. Категории лица, получили по-голям размер дарения от дарители – еднолични търговци през 2011 г., спрямо 2010 г.	26
2.2. Категории лица, получили по-малък размер дарения от дарители – еднолични търговци през 2011г., спрямо 2010г.....	27
3. Брой на дарители – еднолични търговци през 2011 г., спрямо 2010 г.	28
4. Брой на дарителите – еднолични търговци по категории лица, получатели на дарения през 2011г., спрямо 2010г.....	28
IV. БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТТА ПРИ ФОНДАЦИИТЕ ПРЕЗ 2011 ГОДИНА.	30
1. Разлика в размера на общото финансиране през 2011г., спрямо 2010 г.....	30
2. Разлика в обема на финансовите дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.	31
3. Разлика в обема на нефинансови дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.	32
4. Области на даряване.....	33
4.1. Предпочитани области на даряване през 2011 г.....	33
5. Получатели на дарения	35
5.1. Предпочитани категории получатели на дарения през 2011 г.	35
5.2. Брой на даряваните категории получатели на дарения през 2011 година	36
6. Фондация „Америка за България“	37
V. ДАННИ ОТ СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ ЗА НАГЛАСИТЕ НА БЪЛГАРИТЕ КЪМ ДАРИТЕЛСТВОТО.	40
VI. ДАРИТЕЛСТВОТО И КОРПОРАТИВНАТА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ В МЕДИИТЕ ПРЕЗ 2011 Г.....	41

Какъв е обемът?

През 2011 г. компании, фондации и граждани са дарили 104 304 174 млн. лв. за различни благотворителни каузи. Това е ръст с 4.95% сравнено с 2010г .

Кой, колко и за какво дарява?

Компаниите

През 2011 г. даренията от корпоративни дарители финансови средства са 59 864 016 лева, т.е. регистрира се увеличение с 26% спрямо 2010 г., когато финансовите дарения са възлизали на 47 512 853 лева.

Най-значителни като обем са даренията за бюджетните предприятия - 25 623 038 лв. (42,80% от всички дарения), следвани от тези за юридическите лица с нестопанска цел с 15 350 551 лв.(25,64%) и такива за здравните и лечебни заведения с 7 875 269 лв.(18,40%). През 2011 г. бизнесът най-често дарява за юридически лица с нестопанска цел (1 842 получени дарения), бюджетни предприятия, здравни и лечебни заведения“ (1 246) и детски ясли, градини, училища и вузове (1 231).

Най-предпочитаната област за дарение от страна на компаниите е „Образование и наука“ – кауза, за която са дарили над 22% от представителите на бизнес сектора в страната. След нея се нарежда социалната сфера - около 19% от участвалите в проучването компании, третото място заемат областите „Култура и изкуство“ и „Здравеопазване“– и двете с 12,9%, а непосредствено ги следват „Екология и околна среда“ и „Спорт“ (11,29% и за двете области).

Като най-малко предпочитани области за дарение остават „Инфраструктурни проекти“ (4,84%), „Човешки права и развитие на гражданското общество“ (3,23%) и „религия“ (1,61%).

Фондациите:

През 2011 г. се наблюдава осезаемо намаляване на размера на общото финансиране, направено от участващите в проучването фондации, спрямо 2010 г. – спадът е с близо 42%. Над 21% от участвалите в проучването фондации обаче регистрират увеличение на обема на нефинансовите дарения, спрямо същите през 2010 г.

През 2011 г. най-предпочитаната област за дарение от страна на фондациите е същата, както и при компаниите - „Образование и наука“. За нея даряват над 23% от участвалите в проучването фондации. „Човешки права и развитие на гражданското общество“ е втората предпочитана от тях сфера, следвана от „Социални дейности“ (15.79%), „Култура и изкуство“ (с 13.16%) и „Здравеопазване“ (с 10.53%). Като по-малко предпочитани области за дарение остават „Екология и околна среда“ (7.89%), „Спорт“ и „Инфраструктурни проекти“ (с по 5.26% всяка). През 2011 г. (подобно на предходната) най-честите получатели на дарения от страна на фондациите са били гражданските организации (малко над 26%).

Фондация „Америка за България“ (като най-голям дарител сред фондациите, тя е изведена отделно в проучването)

През 2011 г. Фондация „Америка за България“ е одобрила 126 проекта на обща стойност 19.3 милиона щатски долара, в шест области: Изкуства и култура, Земеделие, гори и околна среда, Гражданско общество и демократични институции, Образование и библиотеки, Социална сфера и Археология и културен туризъм. Отпуснатите финансови средства през 2011 г. по проекти, одобрени както през 2011, така и през предишни години, са 17.5 милиона щатски долара. Допълнително през 2011 г. са направени благотворителни дарения на стойност 78 хиляди щатски долара, всичките одобрени и отпуснати през 2011 година.

През 2011, броят на одобрените грантове се е увеличил с 20% (126 през 2011 спрямо 105 през 2010).

Едноличните търговци:

През 2011 г. даренията, направени от еднолични търговци, регистрират спад в обща си размер. През 2010 г. те са дарили 494 256 лева, или с близо 5% повече, спрямо 2011 г., когато даренията са в размер на 467 818 лева. Значително са намалели финансовите дарения, направени от едноличните търговци в полза на бюджетните предприятия, най-много финансови дарения са направени в полза на юридическите лица с нестопанска цел – 104 204 лева. Следват ги „Здравни и лечебни заведения“ (82 581 лева) и „Детски ясли, детски градини, училища и висши училища“ (70 969 лева). На четвърто място се нарежда категорията на „Хора с увреждания“ с 55 411 лв. Най-голямо и впечатляващо е процентното увеличение на даренията за културни институти, което е близо 900% през 2011, спрямо 2010 година (стойностите са съответно 400 лева през 2010 и 3,884 лева през 2011 година).

Физическите лица :

През 2011 г. се регистрира ръст и при дарителите – физически лица с близо 12% спрямо 2010 г., както и ръст на направените дарения от тях с 10% (или с 272 855 лева), спрямо даренията през 2010 г.

С най-голям размер на финансови дарения, както и брой дарители, е категорията „Юридически лица с нестопанска цел“ - с 1 073 522 лева, което е близо 36% от общия размер на всички декларираните през 2011 г. дарения от страна на физическите лица. На следващите три позиции

през 2011 г. се нареждат категориите „Регистрирани в страната вероизповедания“ (414 697 лева), „Лечебни заведения“ (369 509 лева) и „Бюджетни предприятия“ (354 629 лева).

Най-голямо увеличение на даренията регистрира категорията „Център „Фонд за асистирана репродукция“, където нарастването е близо 360%. На второ място са даренията, направени в полза на „Бюджетни предприятия“ с увеличение от близо 168%, а на трето и четвърто са съответно „Център „Фонд за лечение на деца“ (около 139% увеличение) и „Лечебни заведения“ (близо 126% ръст). През 2011 г. увеличение с условна стойност 100% бележи и категорията „Дарения за култура“, за която през 2010 г. няма регистрирани дарения от страна на физическите лица.

С най-малко дарители – физически лица през 2011 г. са „Център „Фонд за трансплантации“, център „Фонд за асистирана репродукция“, фонд „Енергийна ефективност“, както и даренията в полза на културата и на козависими лица и комуните за наркозависими.

SMS дарителство :

През 2011 г. набирането на средства чрез sms и телефонни обаждания в България намалява дял в общия размер на даренията. По данни от трите мобилни оператора общият брой на изпратените благотворителни sms-и и обаждания е малко под 1 424 000 за 2011г., а през 2010 г. те са близо 4 000 000. В процентно съотношение, намалението е с над 35% в рамките на година. Илюстрация на тази тенденция е и системата единен дарителски номер (DMS). В сравнение с 2010 г. през 2011 г. общият брой на изпратените дарителски съобщения е паднал близо с 50% – техният брой през 2010 г. е 738 485, а за 2011г. – 392 620. Основната причина за този спад е липсата на големи публични дарителски кампании за хуманитарни кризи и спешни социални нужди (през 2010 г. такива бяха кампаниите в подкрепа на пострадалите от земетресението в Хаити и „Великолепната шесторка“)

Какви са тенденциите? :

- Най-големите дарители в България остават компаниите.
- Най-предпочитаната сфера за дарение е „Образование и наука“, която измества фаворитът досега „Социални дейности“.
- Намаляло е финансирането от страна на фондациите в България.
- Две значими разлики между 2011 г. и 2010 г. са увеличението на даренията от страна на физическите лица, направени в полза на бюджетните предприятия (нарастнали са като обем над два пъти в рамките на една година), докато здравните заведения са получили два пъти по-малко средства през 2011, спрямо 2010 г.
- Сред основните мотиви за дарение хората посочват конкретното предназначение на средствата, следвано от идеята за обществената полза от дарението и от присъствието на различни кампании в медиите. Едва 0.7% даряват заради данъчните облекчения.
- Като основни проблеми пред дарителите са посочени лошото финансово състояние на хората (близо 60% от дарилите отговарят така), появата на лица и фирми- измамници е пречка за 20% от дарителите, липсата на достатъчно сериозни данъчни облекчение възпира едва 1.3% от хората да дарят.
- 2011 г. е годината с най-много организирани кампании за набиране на средства за лечението на лица над 18 години. Само в системата DMS те са 122.
- През 2011 г. набирането на средства от благотворителни кампании чрез sms и телефонни обаждания в България е намаляло с над 35% в рамките на година.
- С най-малко дарители – физически лица през 2011 г. са „Център „Фонд за трансплантации“, център „Фонд за асистирана репродукция“, фонд „Енергийна

ефективност“, както и даренията в полза на културата и в полза на наркозависими лица и комуните за наркозависими – и петте категории са имали съответното между 1 и 5 дарители за цялата година.

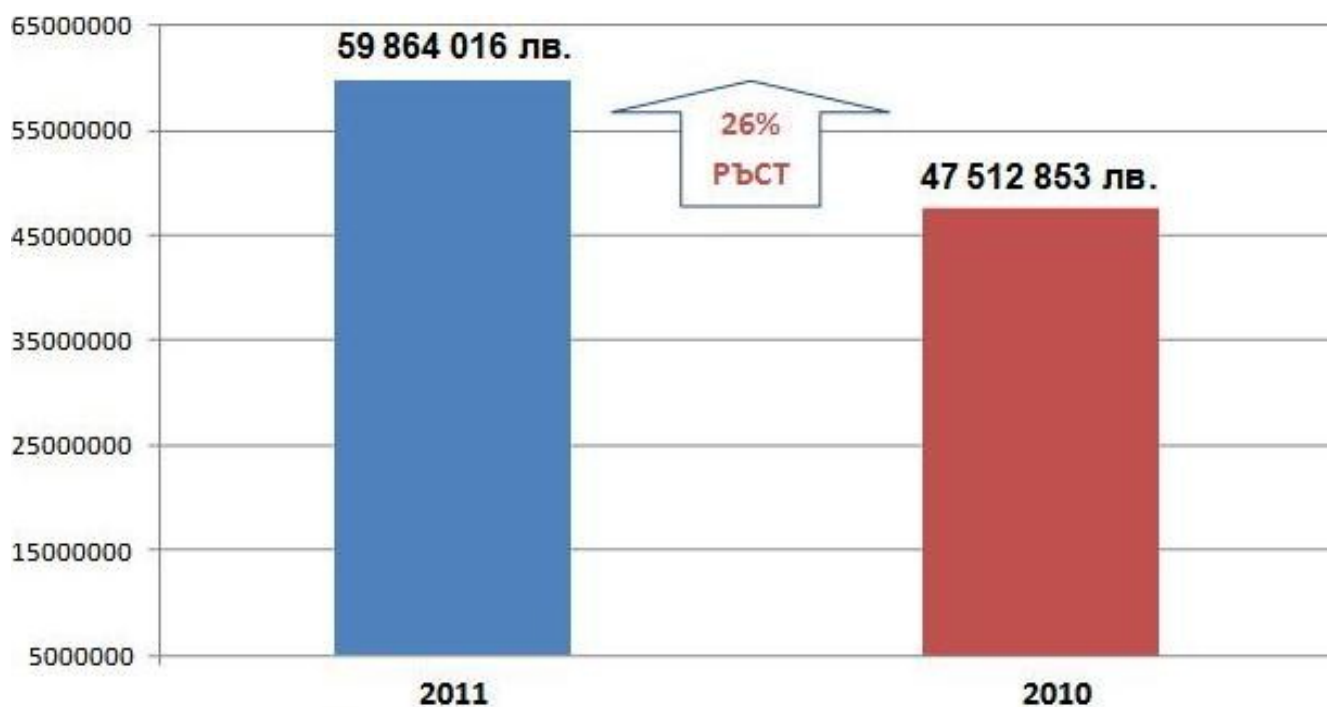
- Гражданските организации и бизнесът осъществяват ефективни партньорства в реализирането на различни кампании и програми;
- Все повече индивидуалните дарители се заявяват като такива – те правят дарения за различни каузи или сами основават фондации за решаване на проблеми, които са идентифицирали като важни.

Медиите и благотворителността:

- **Обем** - броят публикации по темата нараства - дори без наличието на видими събитийни поводи (като благотворителни шоупрограми, спешни дарителски акции, спорни казуси, конкретни новини, скандали в дарителството и т.н), медиите дават по-сериозна заявка, че разпознават темата като важна за тях самите и за обществото.
- **Предпочитани теми** - най-сериозно в медиите присъстват теми, свързани с дарителство и социална политика и здравеопазване. Общо двете групи формират над 50% от всички мониториранни материали.
- **Жанр** - И през този период продължават да доминират кратките новини, като използвана форма за отразяване и на трите разглеждани теми, заемайки дял от близо 65%. Следват ги разширените новини (25%), интервюта и портрети (12,5%) Делът на типа материали, със задълбочен интерес и по-аналитичен поглед към дадена тема, както и журналистическа или редакционна позиция, е едва 4% от общо публикуваните.
- **Тон** - в материалите по темата преобладава неутралния, констативен тон – малко над 74% от всички публикации имат това звучене. Материалите, в които е демонстрирано отрицателно отношение към темата или към проблема, довел до конкретната ситуация са под 3%. Това са материали от една страна, свързани със злоупотреби, а от друга страна критични материали, разглеждащи принципите на случването на дарителството (скандалът с даренията за МВР, скандалът със спорния дарителски характер на "Байландо" или дарението от Ангел Бончев на фондация „Утре за всеки“, критики към Българската коледа и т.н).

I. КОРПОРАТИВНИ ДАРИТЕЛИ

1. Размер на финансовите дарения от корпоративни дарители през 2011 г. спрямо 2010 г.

През 2011 г. общият размер на даренията от корпоративни дарители финансови средства, за които са ползвани данъчни облекчения, е 59 864 016 лв., т.е. през тази година се регистрира увеличение с 26% спрямо 2010 г.

Макар и с малка разлика, данните илюстрират положително развитие в даренията спрямо периода 2010 – 2009 г., когато разликата е била 21% в полза на 2010 г. Запазва се тенденцията за увеличаване на финансовите дарения от компании през последните 5 години. Въпреки финансовата криза, социалната политика се е превърнала в естествена част от дейността на фирмите и те продължават трайно да инвестират средства в значими обществени каузи.

2. Разпределение на финансовите дарения от корпоративни дарители по категории получатели на дарения през 2011 г. спрямо 2010 г.

През 2011 г. не се забелязват значими промени при разпределението на даренията за различните категории получатели, в сравнение с 2010 г.

Единствената разлика между двете години е, че въпреки увеличението на общия обем даренията през 2011 г., има намаление на даренията за 13 от законово определените получатели на дарения, за които се ползват облекчения. През 2011 г. само 8 от тях са подкрепени с по-големи като размер финансови дарения. През 2011 г., както и през 2010 г., трите категории с най-голям размер на получени дарения отново са бюджетните предприятия по смисъла на Закона за

счетоводството² с 25 623 038 лв. (42,80% от всички дарения), следвани от юридическите лица с нестопанска цел с 15 350 551 лв.(25,64%) и здравните и лечебни заведения с 7 875 269 лв.(18,40%). Така тези категории са получили общо над 81% от всички направени през годината финансови дарения от страна на компаниите. Освен че запазват първите три места като получатели, при тях има и увеличение на корпоративните дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

С най-малък размер на получените дарения е отново фонд „Енергийна ефективност“ – 600 лв. за 2011 г.

Сравнителна таблица на направените финансови дарения от компании за 2011 и 2010 г.				
Категории физически и юридически лица, в чиято полза е извършено дарението		2011	2010	Разлика
		Сума /лв./	Сума /лв./	Сума /лв./
1	Здравни и лечебни заведения	7,875,269	6,286,339	1,588,930
2	Специализирани институции за предоставяне на социални услуги съгласно Закона за социално подпомагане, както и на Агенцията за социално подпомагане и на фонд "Социално подпомагане" към министъра на труда и социалната политика	294,608	399,322	- 104,714
3	Специализирани институции за деца съгласно Закона за закрила на детето, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа съгласно Закона за народната просвета	1,711,378	1,224,540	486,839
4	Детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии	2,118,536	1,956,439	162,097
5	Бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	25,623,038	19,530,053	6,092,985
6	Регистрирани в страната вероизповедания	1,536,283	1,541,295	- 5,012
7	Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, вписани в регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания	76,879	184,509	- 107,630
8	Хора с увреждания, както и за технически помощни средства за тях	2,230,865	2,331,985	- 101,121
9	Лица, пострадали при кризи по смисъла на Закона за управление при кризи, или на семействата им	15,727	26,381	- 10,653
10	Българският червен кръст	296,659	93,598	203,060
11	Социално слаби лица	301,625	148,366	153,259
12	Деца с увреждания или без родители	719,537	817,673	- 98,136
13	Културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по международен договор, по който Република България е страна	461,140	601,330	- 140,191
14	Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, с изключение на организации, подпомагащи културата по смисъла на Закона за меценатството	15,350,551	11,043,386	4,307,165
15	Ученици и студенти в училища в държава-членка на ЕС за учредените и предоставените им стипендии за обучение	1,042,808	884,292	158,516
16	Фонд "Енергийна ефективност"	600	1,131	- 531
17	Комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение	6,706	23,854	- 17,148
18	Детският фонд на ООН/УНИЦЕФ/	98,653	227,657	- 129,004
19	Център „Фонд за лечение на деца“, Център "Фонд за асистирана репродукция" и Център "Фонд за трансплантация"	2,000	26,642	- 24,642

² По данни от НАП, това най-често са общини, кметства и читалища.

20	Безвъзмездно предоставена помощ по реда и при условията на Закона за меценатството	23,682	68,048	- 44,366
21	Дарения на компютри и периферни устройства за тях, произведени до една година преди датата на дарението, в полза на български училища, включително висши училища	77,473	96,015	-18,542
	Общо дарения в лева	59,864,016	47,512,853	12,351,162

2.1. Получатели с по-голям размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

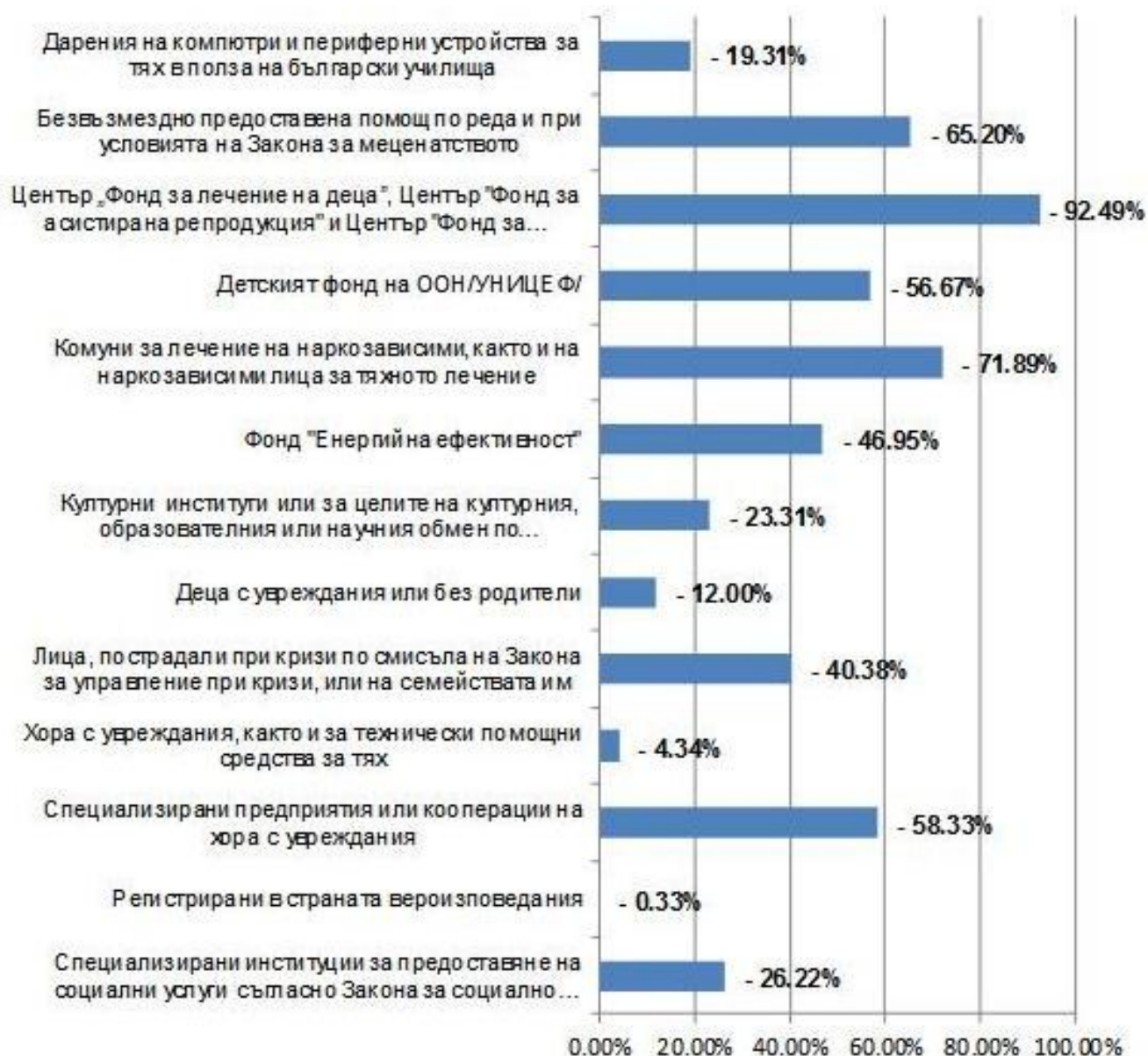
През 2011 г., от общо осемте категории с по-големи като размер финансови дарения от страна на компаниите, две минават границата от 100% увеличение.

На първо място е Българският червен кръст с 296 659 лв. дарения през 2011 г., което прави над 200% увеличение, спрямо получените през 2010 г. (93 598 лв.).

На второ място като увеличение са социално слабите лица. През 2011 г. за социално слаби хора са дарени 301 625 лв, което е увеличение с над 103% спрямо 2010 г. (148 366 лв.).

От останалите категории получатели на дарения 4 регистрират ръст в рамките на 25-40% през 2011 г. Това са юридическите лица с нестопанска цел и специализираните институции за деца (с по около 39%), бюджетните предприятия (31%) и здравните и лечебни заведения (25%).

2.2. Категории лица, получили по-малък размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

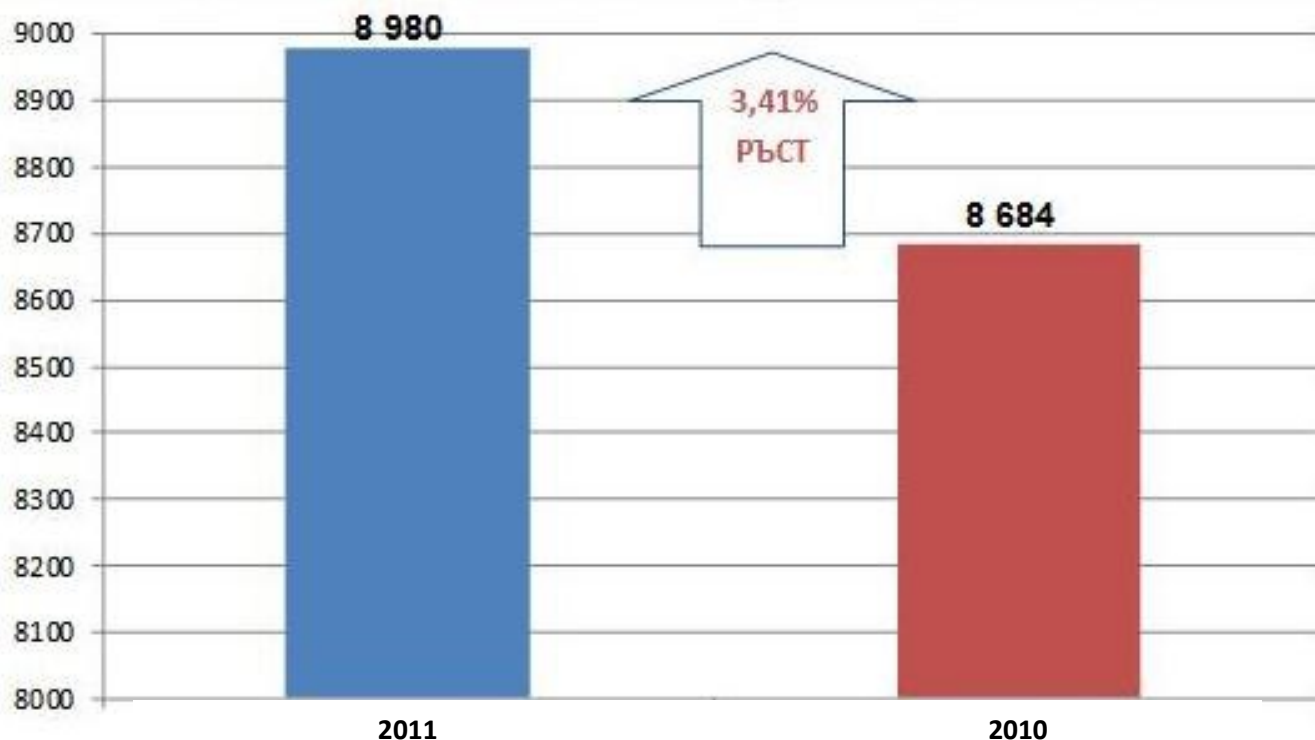
13 от възможните получатели регистрират спад в получените през 2011 г. средства за техните каузи, спрямо 2010 г.

Най-голям спад отбелязват категориите „Център „Фонд за лечение на деца“ и „Център „Фонд за асистирана репродукция“ (с над 92%) и „Комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение“ (близо 72%).

В границите на спад между 70% и 50% попадат даренията по реда на Закона за меценатството (65%), тези в полза на специализираните предприятия на хора с увреждания (58%) и на УНИЦЕФ (над 56%).

Без съществено намаление на получените от компании дарения през 2011 г. спрямо 2010 г. са две категории - „Вероизповедания“ (под 1%) и „Хора с увреждания (около 4%).

3. Брой на направените дарения от корпоративни дарители през 2011 г., спрямо 2010 г.

Броят на направените дарения от страна на корпоративните дарители през 2011 г. остава близо до този през 2010 г. – 8 684 дарения през 2010 г. и 8 980 за 2011г., което е минимално увеличение с 3,41% в полза на 2011 г.

През 2011 г. тенденцията при броя на направените даренията от страна на корпоративни дарители е по-скоро към запазване на нивото от предходната година, за разлика от периода 2010 - 2009 година, когато ръстът в броя на дарения е почти 50% в рамките на една година.

4. Разпределение на броя на направените финансови дарения от корпоративни дарители по категории получатели на дарения през 2011г. спрямо 2010г.

Както при размера на даренията, така и при броя им за отделните получатели, не се отчитат значителни разлики между 2011 г. и 2010 г.

През 2011 г. най-често компаниите са дарявали на категориите „Юридически лица с нестопанска цел“ (1 842 получени дарения), „Бюджетни предприятия“ (1 826), „Здравни и лечебни заведения“ (1 246) и „Детски ясли, детски градини, училища и висши училища“ (1 231).

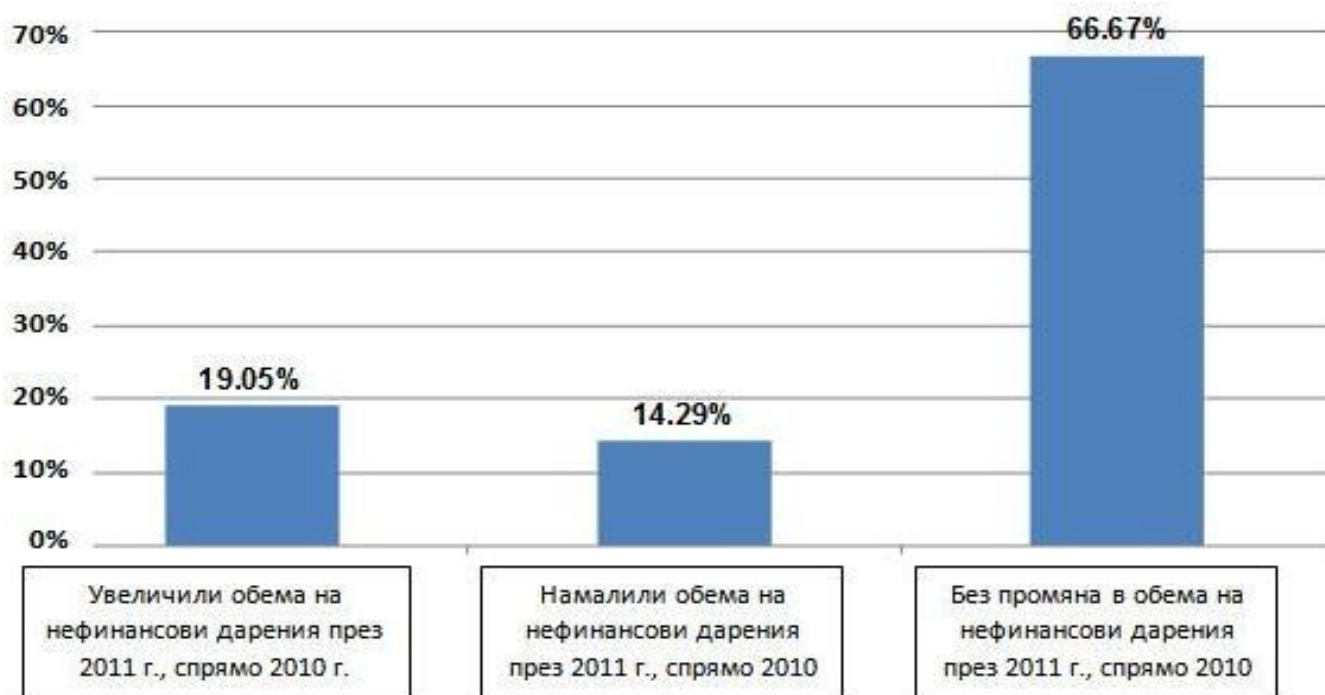
Разлика може да се открие единствено в подреждането – през 2011 г. юридическите лица са били по-предпочитана категория от бюджетните предприятия, за разлика от 2010 г., когато местата са били разменени.

Важно е да се отбележи, че най-голям спад в броя на получените от компании дарения регистрира категорията „Център „Фонд за лечение на деца“ и Център "Фонд за асистирана репродукция", която през 2010 г. е получила 22 дарения, и само 1 през 2011 г.

Изразена негативна тенденция се наблюдава и при категорията „Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания“(през 2011 г. - 77 дарения, а през 2010 г. – 121).

Сравнителна таблица за броя направени дарения от корпоративни дарители по категории получатели на дарения за 2011г. и 2010 г.				
Категории физически и юридически лица, в чиято полза е извършено дарението		2011	2010	Разлика
		Брой дарения	Брой дарения	Брой дарения
1	здравни и лечебни заведения	1,246	1,178	68
2	специализирани институции за предоставяне на социални услуги съгласно Закона за социално подпомагане, както и на Агенцията за социално подпомагане и на фонд "Социално подпомагане" към министъра на труда и социалната политика	152	191	- 39
3	специализирани институции за деца съгласно Закона за закрила на детето, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа съгласно Закона за народната просвета	682	622	60
4	детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии	1,231	1,285	- 54
5	бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	1,826	1,935	- 109
6	регистрирани в страната вероизповедания	270	256	14
7	специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, вписани в регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания	77	121	- 44
8	хора с увреждания, както и за технически помощни средства за тях	531	542	- 11
9	лица, пострадали при кризи по смисъла на Закона за управление при кризи, или на семействата им	7	10	- 3
10	Българския Червен кръст	59	53	6
11	социално слаби лица	158	141	17
12	деца с увреждания или без родители	306	304	2
13	културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по международен договор, по който Република България е страна	255	219	36
14	юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, с изключение на организации, подпомагащи културата по смисъла на Закона за меценатството	1,842	1,479	363
15	ученици и студенти в училища в държава-членка на ЕС за учредените и предоставените им стипендии за обучение	232	216	16
16	Фонд "Енергийна ефективност"	1	2	- 1
17	комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение	8	14	- 6
18	детският фонд на ООН/УНИЦЕФ/	48	58	- 10
19	Център „Фонд за лечение на деца“, Център "Фонд за асистирана репродукция" и Център "Фонд за трансплантация"	1	22	- 21
20	безвъзмездно предоставена помощ по реда и при условията на Закона за меценатството	16	13	3
21	дарения на компютри и периферни устройства за тях, произведени до една година преди датата на дарението, в полза на български училища, включително висши училища	32	23	9
Общо направени дарения		8,980	8,684	296

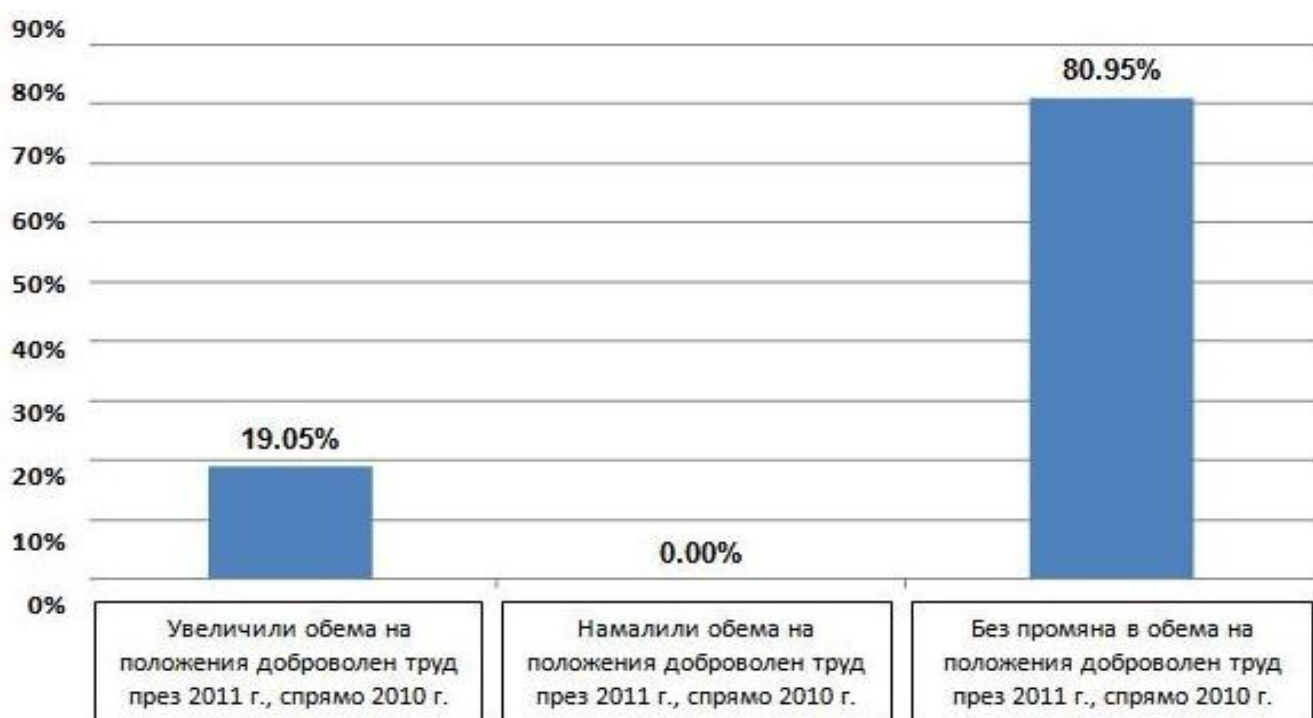
5. Нефинансовите дарения от корпоративни дарители през 2011 г., спрямо 2010 г.

Тенденциите при нефинансовите дарения са доста близки до тези при финансовите. Най-голямата част от компаниите (66.67%) са запазили обема на направените през 2011 г. нефинансови дарения близки до тези през 2010 г.

Процентът на увеличилите обема на нефинансови дарения е малко над 19%, а компаниите, които са намалели нефинансовите си дарения през 2011 г., спрямо 2010 г., са малко над 14% от анкетираните.

6. Разлика в обема на доброволния труд през 2011 г., спрямо 2010 г.

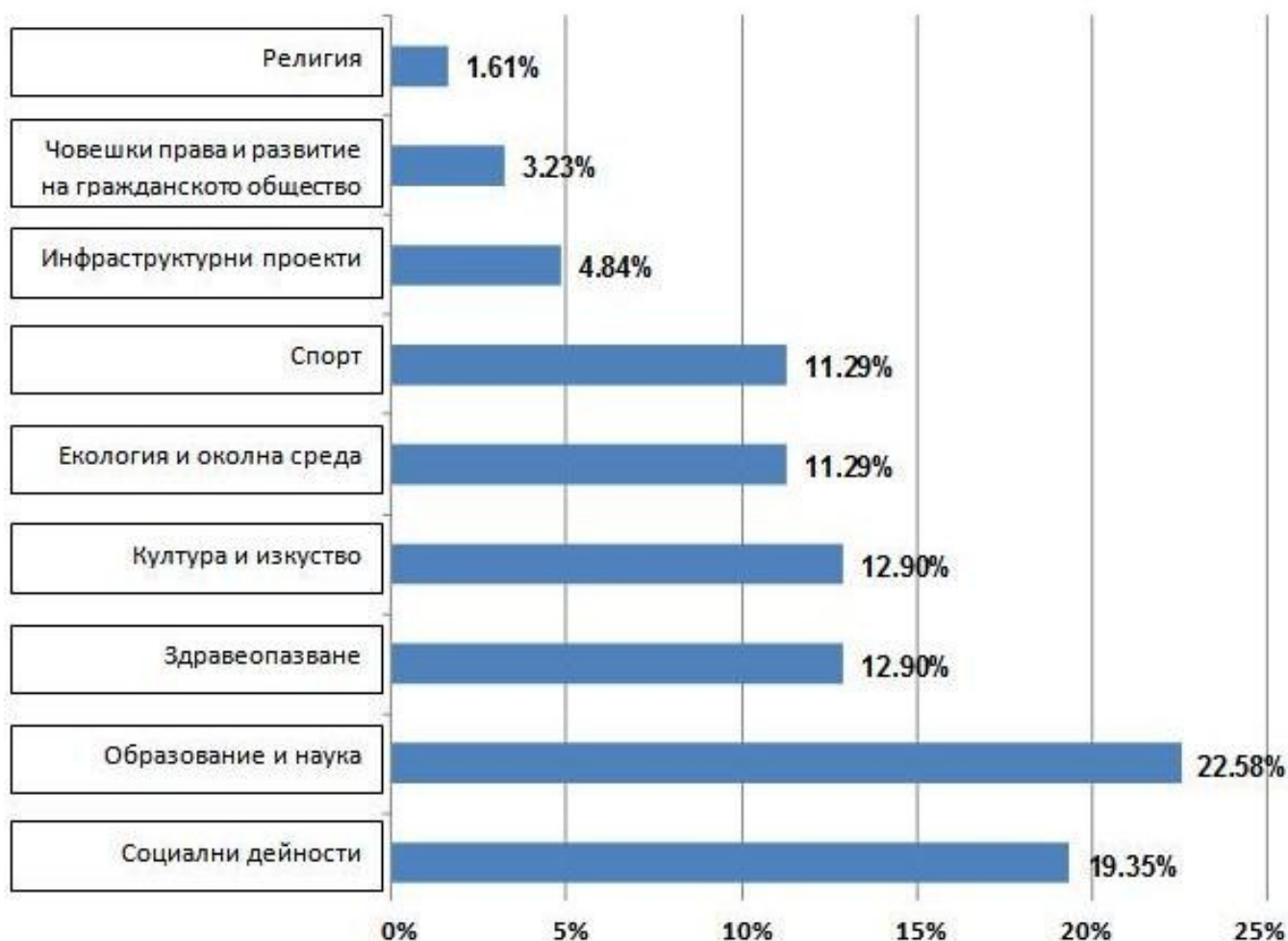

В международната година на доброволчеството една пета от анкетираните компании декларират увеличение на положението от техните служители доброволен труд.

През 2011 г. 19% от компаниите са иницирали увеличаване на доброволния труд, положен от техните служители, а останалите близо 80% от компаниите са запазили нивата на доброволен труд близки или същите и през 2011 г.

7. Области на даряване

7.1. Предпочитани области на даряване през 2011 г.

През 2011 г. най-предпочитаната област за дарение от страна на анкетираните компании е „Образование и наука“, за която са дарили над 22% от тях.

Веднага след нея се нарежда областта „Социални дейности“, за която през 2011 г. са дарили около 19% от участвалите в проучването компании.

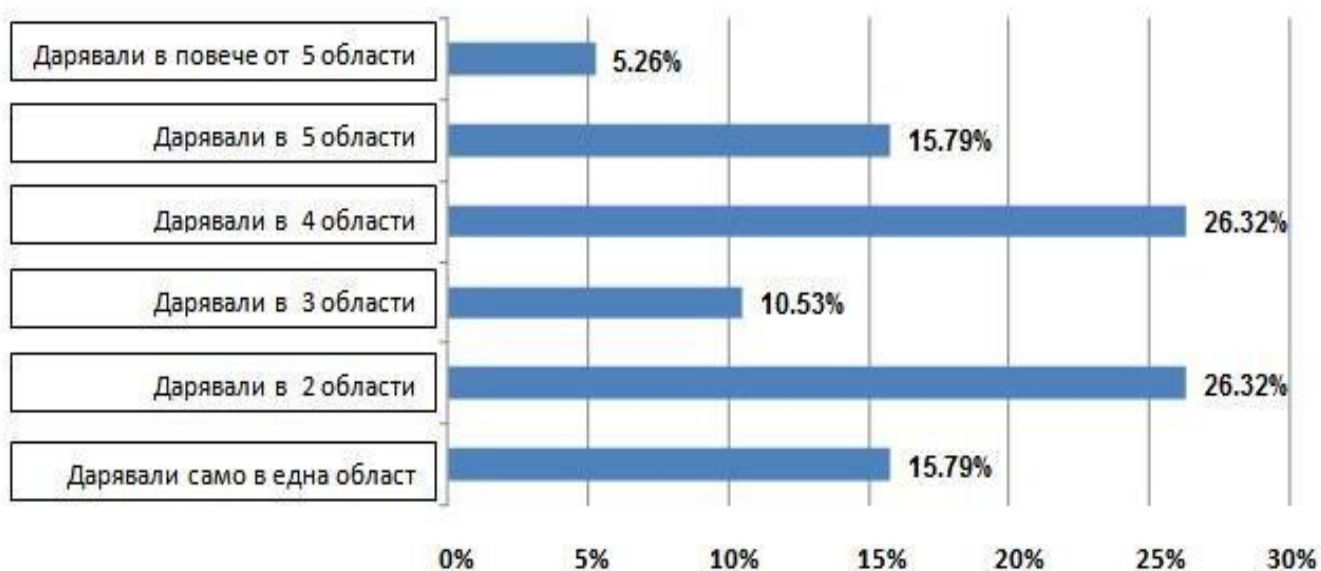
Третото място заемат областите „Култура и изкуство“ и „Здравеопазване“ – и двете с 12,9%, а непосредствено след тях се нареждат „Екология и околна среда“ и „Спорт“ (11,29% и за двете области).

Като най-малко предпочитани области за извършване на дарение от страна на компаниите за 2011 г. остават областите „Инфраструктурни проекти“ (4,84%), „Човешки права и развитие на гражданското общество“ (3,23%) и „Религия“ (1,61%).

Ако се направи сравнение с данните за 2010 г., прави впечатление, че водещите области на даряване остават същите и през 2011 г., като само първите две са разменили местата - най-предпочитаната за 2010 г. област – „Социални дейности“, е станала втора, за сметка на област „Образование и наука“.

Тенденциите при другите сфери се запазват, без съществена промяна между 2010 г. и 2011 г.

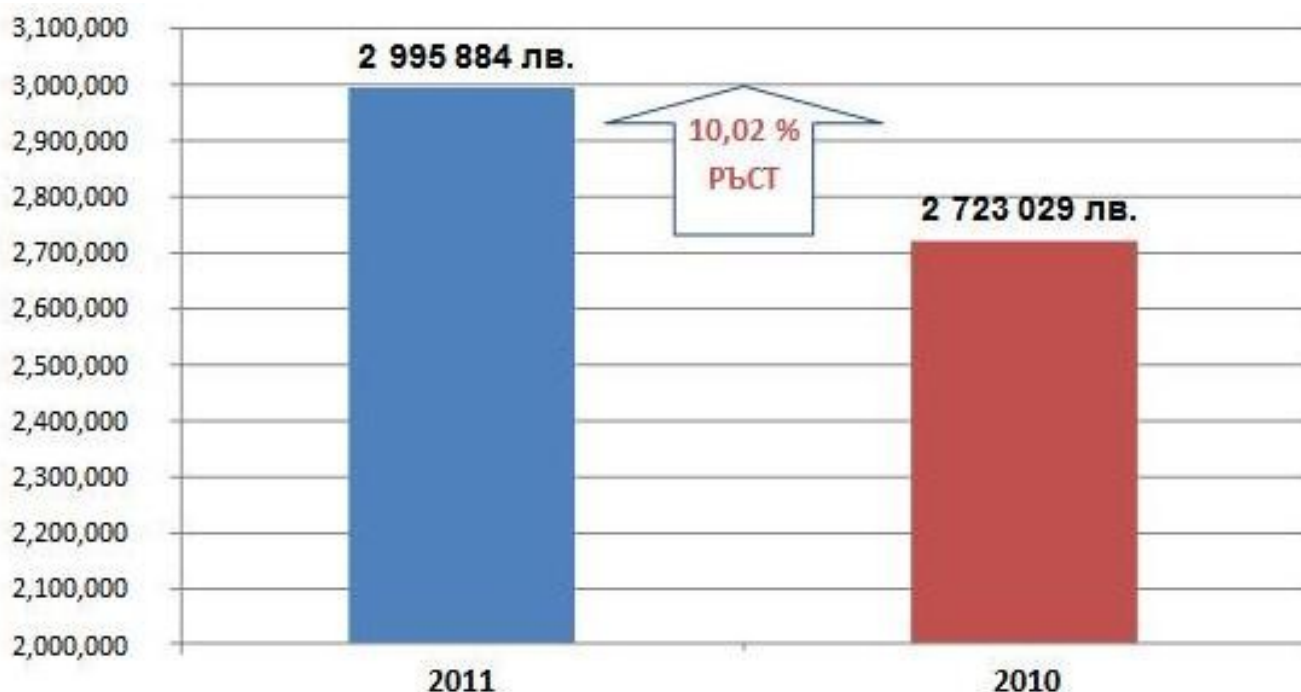
7.2. Брой на дарявани области от страна на компаниите през 2011 г.

В сравнение с 2010 г. прави впечатление фактът, че като цяло компаниите през 2011 г. са дарявали в повече области. Ако през 2010 г. те са подкрепяли средно по 2 области, то през 2011 г. общият брой на посочените от компаниите отговори показва, че областите на даряване са нарастнали средно на три. Едва под 5% от компаниите са дарявали само в една област през 2011 г., а всички останали компании са дарявали най-малко в две или повече от изброените области.

II. ДАРИТЕЛИ – ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

1. Размер на финансовите дарения от физически лица през 2011 г. спрямо 2010 г.

През 2011 г. се регистрира ръст на направените дарения от физически лица с 10% (или с 272 855 лева), спрямо даренията през 2010 година.

Макар и с 10% през 2011 г., увеличението е значимо в сравнение с периода 2009-2010 г., когато размерът на даренията, направени от физически лица през 2010 г. е намалял спрямо 2009 г.

2. Разпределение на направените финансови дарения от физически лица по категории получатели на дарения през 2011г. спрямо 2010г.

През 2011г. се наблюдават доста близки до 2010 г. тенденции при разпределението на финансовите дарения, за които са ползвани данъчни облекчения.

На първо място като получател с най-голям размер на финансови дарения е категорията „Юридически лица с нестопанска цел“ с 1 073 522 лв., което е близо 36% от общия размер на всички декларираните през 2011 г. дарения от страна на физическите лица. Същата категория е най-предпочетена и през 2010 г. от физическите лица, когато те са дарили 1 024 488 лв. за каузи и инициативи на нестопански организации.

На следващите три позиции през 2011 г., с най-голям размер на получените дарения се нареждат категориите „Регистрирани в страната вероизповедания“ (414 697 лв.), „Лечебни заведения“ (369 509 лв.) и „Бюджетни предприятия“ (354 629 лв.)

Двете значими разлики между 2011 г. и 2010 г. са увеличението на даренията от страна на физическите лица, направени в полза на бюджетните предприятия, които са нарастнали като

обем над два пъти в рамките на една година, и намаляването на даренията към здравните заведения, които пък са получили два пъти по-малко средства през 2011 г., спрямо 2010 г.

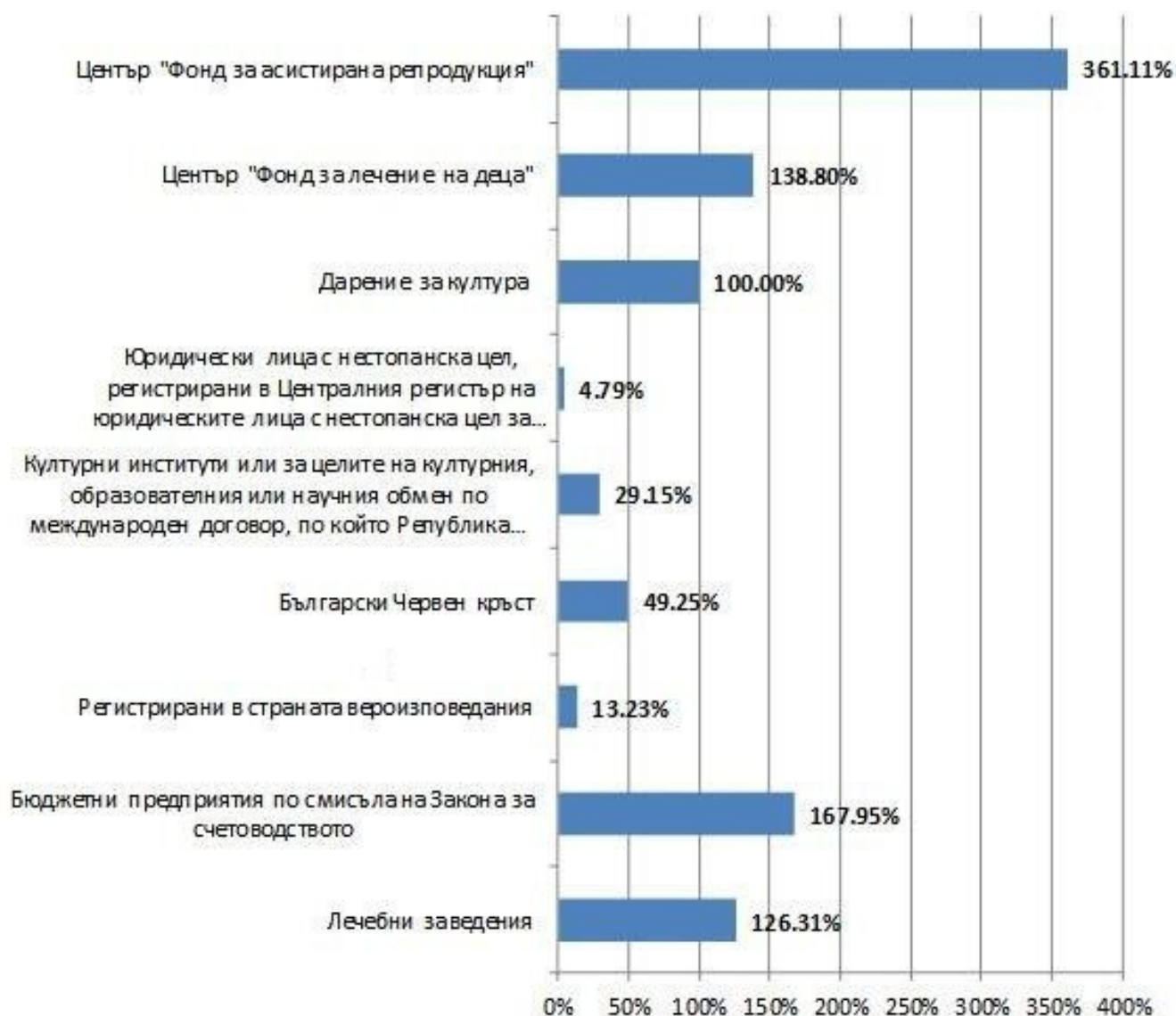
Останалите 12 категории получатели на дарения през 2011 г., както и през 2010 г., са получили финансови дарения в граници под 100 000 лв.

На последните места остават даренията за култура и тези в полза на „Фонд „Енергийна ефективност“ (с по едва 24 лв. дарени в рамките на 1 година) и категорията „Комуни за наркозависими“, за която през 2011 г. няма декларираните дарения от физически лица.

Сравнителна таблица на направените финансови дарения от физически лица за 2011 г. и 2010 г.

Категории физически и юридически лица, в чиято полза е извършено дарението		2011	2010	Разлика
		Сума /лв./	Сума /лв./	Сума /лв./
1	Здравни заведения	152,566	350,643	- 198,077
2	Лечебни заведения	369,509	163,276	206,233
3	Специализирани институции за предоставяне на социални услуги съгласно Закона за социално подпомагане, както и на Агенцията за социално подпомагане и на Фонд "Социално подпомагане" към министъра на труда и социалната политика	61,870	63,983	- 2,113
4	Специализирани институции за деца съгласно Закона за закрила на детето, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, съгласно Закона за народната просвета	97,128	185,922	- 88,794
5	Детски ясли, детски градини, училища висши училища или академии	226,922	235,600	- 8,678
6	Бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	354,629	132,349	222,280
7	Регистрирани в страната вероизповедания	414,697	366,247	48,449
8	Специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания, вписани в регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания	52,001	75,514	- 23,513
9	Български Червен кръст	17,731	11,880	5,851
10	Културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по международен договор, по който Република България е страна	50,078	38,775	11,303
11	Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, с изключение на организации, подпомагащи културата по смисъла на Закона за меценатството	1,073,522	1,024,488	49,034
12	Фонд "Енергийна ефективност"	24	500	- 476
13	Комуни за лечение на наркозависими	-	230	- 230
14	Детски фонд на Организацията на обединените нации (УНИЦЕФ)	16,739	27,847	- 11,109
15	Дарение за култура	24		24
16	Център "Фонд за лечение на деца"	99,918	41,841	58,077
17	Център "Фонд за асистирана репродукция"	8,300	1,800	6,500
18	Център "Фонд за трансплантация"	228	2,134	- 1,906
Общо дарения в лева		2,995,884	2,723,029	272,856

2.1. Категории лица, получили по-голям размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

В процентно съотношение, през 2011 г., 9 категории получатели на дарения регистрират ръст в получените финансови дарения от физически лица, като за четири от тях увеличението е с над 100%.

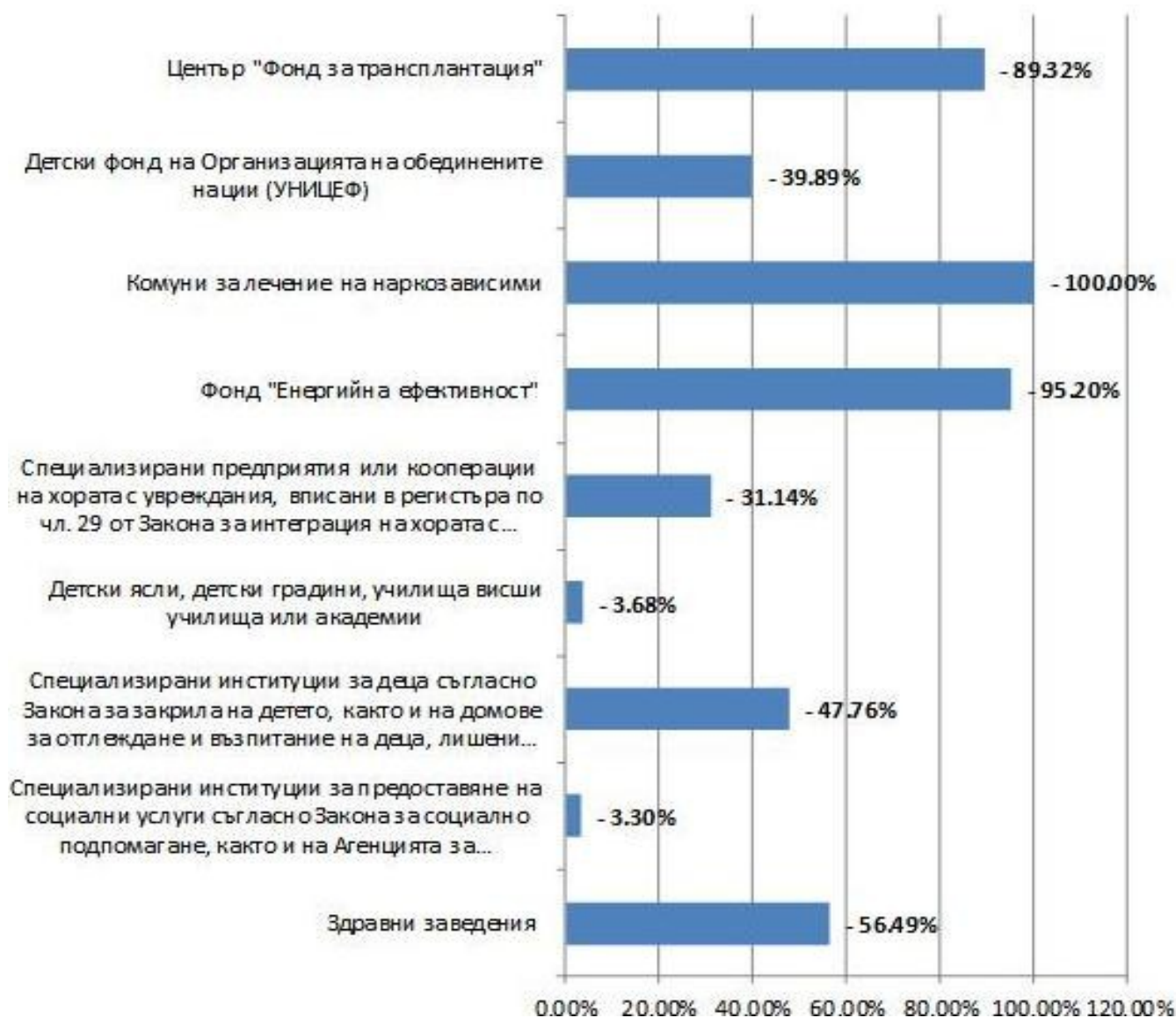
Най-голямото увеличение е при „Център „Фонд за асистирана репродукция“, където нарастването е близо 360%. На второ място са даренията, направени в полза на категорията „Бюджетни предприятия“ с увеличение от близо 168%, а на трето и четвърто са съответно „Център „Фонд за лечение на деца“ (около 139% увеличение) и „Лечебни заведения“ (близо 126% ръст).

През 2011 г. увеличение с условна стойност 100% бележи и категорията „Дарения за култура“, за която през 2010 г. няма регистрирани дарения от страна на физическите лица.

При останалите категории получатели на дарения най-значимо нарастване има при „Български червен кръст“ (близо 50% увеличение), следван от „Културни институти“ (около 29%).

Най-малък ръст бележат „Регистрирани вероизповедания“ (около 13% увеличение) и „Юридическите лица с нестопанска цел“, които макар и да са на първо място като размер на получените дарения от физически лица през 2011 г., остават на последно като проценто нарастване на получените дарения спрямо 2010 г., с ръст от 4,79%.

2.2. Категории лица, получили по-малък размер дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

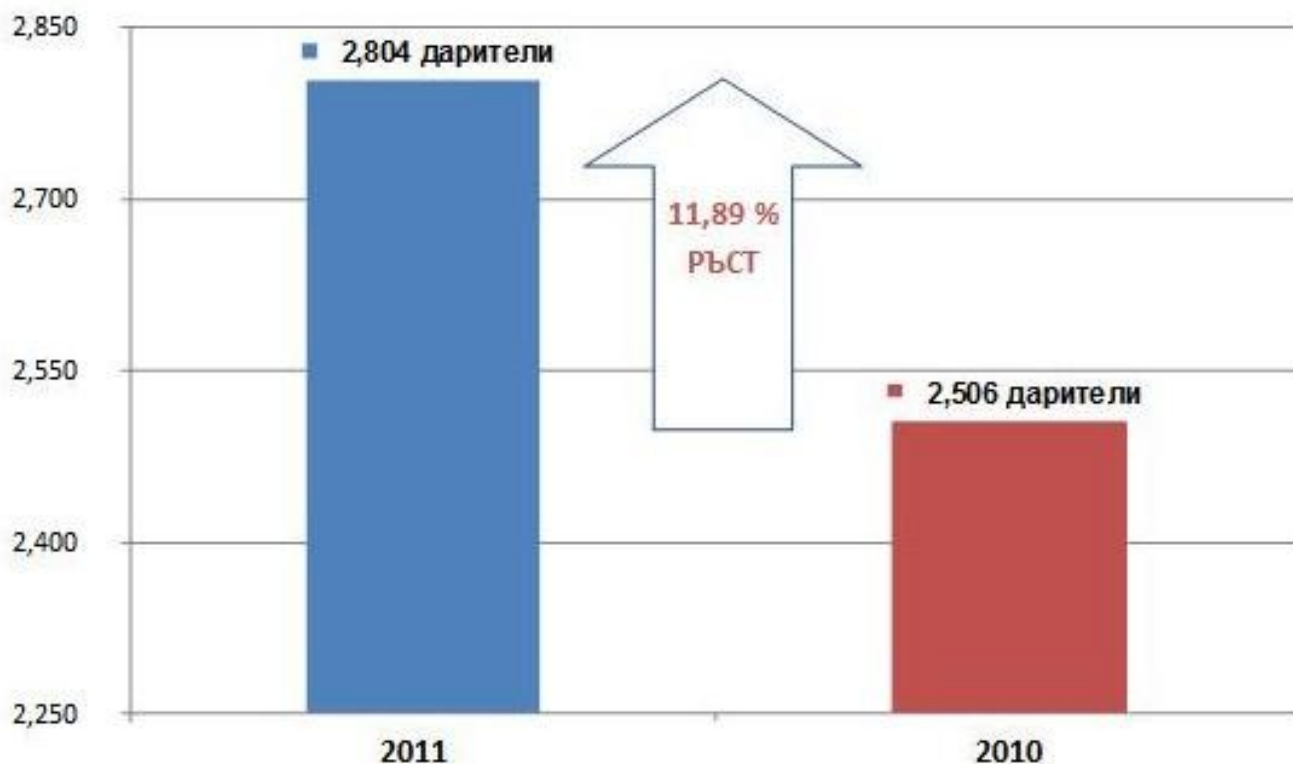

През 2011 г. девет са категориите получатели на дарения, които регистрират спад при направените в тяхна полза дарения от физически лица, спрямо данните от 2010 г.

Най-голямо намаление регистрират категориите „Център „Фонд за енергийна ефективност“ и „Център „Фонд за трансплантация“, където спадът на даренията е със стойности, близки и над 90%, спрямо получените през 2010 г.

Своеобразен спад с условните 100% регистрира и категорията „Комуни за лечение на наркозависими“, за която няма регистрирани дарения от страна на физически лица през 2011 г.

3. Брой на дарителите – физически лица през 2011 г., спрямо 2010 г.

През 2011 г. се регистрира ръст при броя на дарители – физически лица, които са декларирали своите дарения. Ръстът е с 12% спрямо 2010 г., или увеличението е с общо 298 дарители в рамките на една година.

4. Разпределение на броя на дарители по категории получатели на дарения през 2011 г. спрямо 2010 г.

През 2011 г. не се регистрират значителни промени в разпределението на броя дарителите за различните категории получатели на дарения.

От общо 18 законово определени категории лица – получатели на дарения, 11 регистрират ръст в броя на дарителите си – физически лица, 6 – спад, а 1 категория остава без промяна.

С най-голям брой дарители и през 2011 г. е категорията „Юридически лица с нестопанска цел“, в чиято полза са дарили общо 837 физически лица, което е с 30% от всички направени през 2011 г. дарения. Спрямо 2010 г., увеличението при тази категория получатели на дарения е с близо 15%.

На второ място по брой дарители – физически лица е категорията „Център „Фонд за лечение на деца“, която регистрира увеличение със 117 дарители през 2011 г., спрямо 2010 г., или с близо 23%.

На трето и четвърто място през 2011 г. се нареждат категориите „Регистрирани в страната вероизповедания“ (285 дарители) и „Здравни заведения“ (250 дарители).

С най-значителен спад в броя на дарителите през 2011 г. – близо 50% - е категорията на културните институти, които са имали 34 дарители по-малко, спрямо 2010 г., когато те са били общо 69.

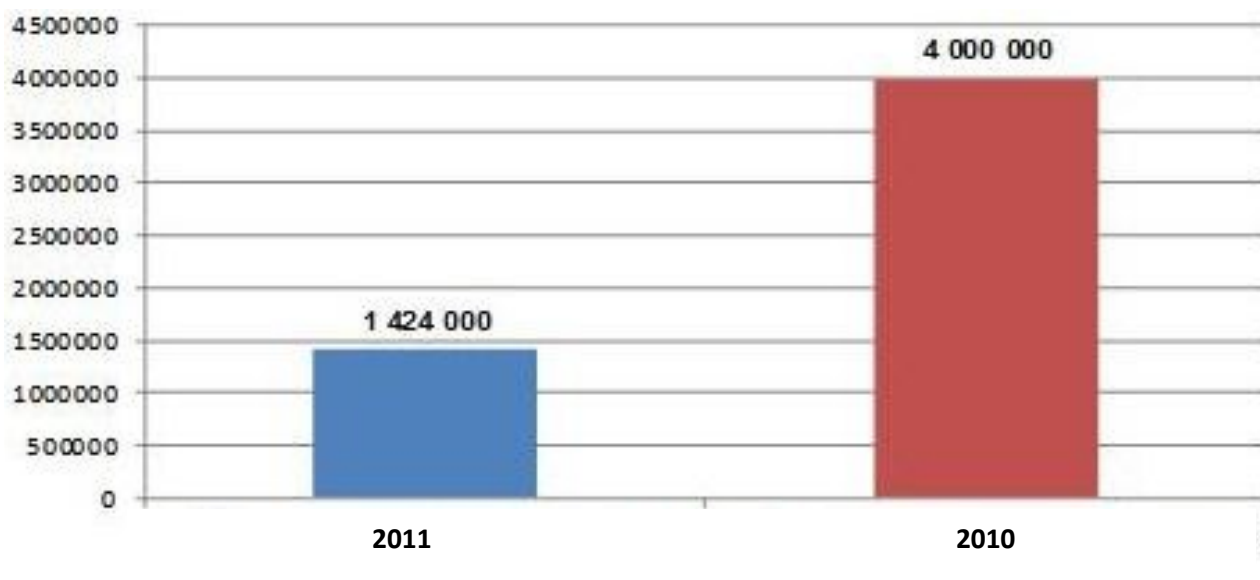
С най-малко дарители – физически лица през 2011 г. са категориите „Център „Фонд за трансплантации“, център „Фонд за асистирна репродукция“, фонд „Енергийна ефективност“, както и даренията в полза на културата и в полза на наркозависими лица и комуните за наркозависими – и петте категории са имали съответно между 1 и 5 дарители за цялата година.

Сравнителна таблица за броя на дарителите по категории получатели на дарения за 2011 и 2010 година.

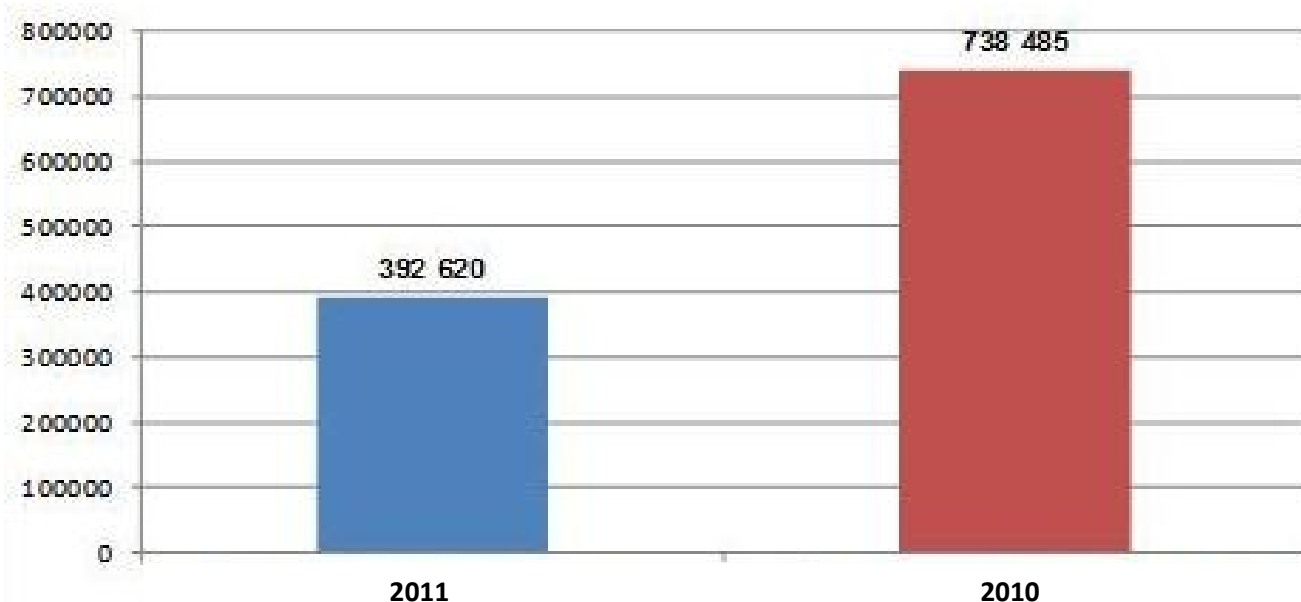
Категории физически и юридически лица, в чиято полза е извършено дарението		2011	2010	Разлика
		Брой дарители	Брой дарители	Брой дарители
1	Здравни заведения	250	218	32
2	Лечебни заведения	132	129	3
3	Специализирани институции за предоставяне на социални услуги	73	71	2
4	Специализирани институции за деца	195	206	- 11
5	Детски ясли, детски градини, училища висши училища или академии	188	189	- 1
6	Бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	142	110	32
7	Регистрирани в страната вероизповедания	285	298	- 13
8	Специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания	15	8	7
9	Български Червен кръст	69	39	30
10	Културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен	35	69	- 34
11	Юридически лица с нестопанска цел	837	707	130
12	Фонд "Енергийна ефективност"	1	1	-
13	Комуни за лечение на наркозависими	-	2	- 2
14	(УНИЦЕФ)	70	67	3
15	Дарение за култура	1	0	1
16	Център "Фонд за лечение на деца"	503	386	117
17	Център "Фонд за асистирана репродукция"	5	2	3
18	Център "Фонд за трансплантация"	3	4	- 1
Общ брой дарения		2,804	2,506	298

През 2011 г. набирането на средства от благотворителни кампании чрез sms и телефонни обаждания в България е намалило своя дял в общия размер на даренията.

По данни от трите мобилни оператора общият брой на изпратените благотворителни sms-и и обаждания през 2011 г. те са малко под 1 424 000, като през 2010 г. са близо 4 000 000. В процентно съотношение намалението е с над 35% в рамките на година.

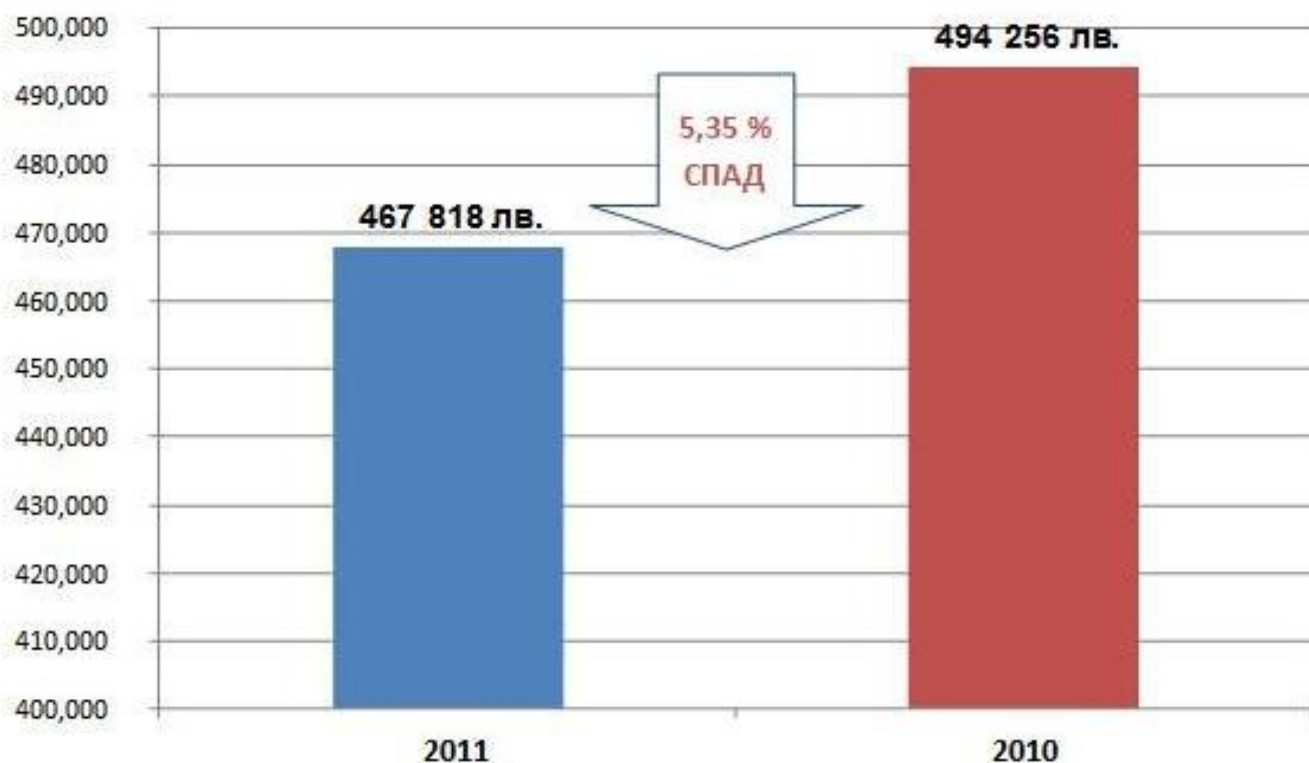
Илюстрация на тази тенденция е и системата Единен дарителски номер (DMS). Общият брой на изпратените дарителски съобщения през 2011 г. е намалял с близо 50%.

Основната причина за това намаляване е, че през 2010 г. големи публични кампании за хуманитарни кризи (земетресението в Хаити) и социални кампании („Великолепната шесторка” 2), както и за лечението на известни български личности са използвали успешно този механизъм за набиране на средства, докато през 2011 г. не е имало подобни кампании.

III. ДАРИТЕЛИ – ЕДНОЛИЧНИ ТЪРГОВЦИ

1. Размер на финансовите дарения от дарители – физически лица, които са еднолични търговци през 2011 г. спрямо 2010 г.

През 2011 г. даренията, направени от еднолични търговци, регистрират спад в общия си размер. През 2011 г. даренията са в размер на 467 818 лв., или с 5 % по-малко спрямо 2010 г., когато едноличните търговци са дарили 494 256 лв.

2. Разпределение на финансовите дарения от дарители – еднолични търговци през 2011 г. спрямо 2010 г.

При дарителите - еднолични търговци през 2011 г. се наблюдават доста промени в тенденциите при разпределението на финансовите дарения, в сравнение с декларираните данни през 2010 г.

На първо място впечатление прави значителното намаление на финансовите дарения за „Бюджетни предприятия“, където се регистрира спад с над 70%, или даренията са 42 656 лв, срещу 149 838 лв. през 2010 г. През 2010 г. тази категория получатели е и на първо място по размер на получените финансови дарения, докато през 2011 г. е на 4-то място.

През 2011 г. най-много финансови дарения са направени в полза на юридическите лица с нестопанска цел – 104 204 лв (която през 2010 г. е била на второ място с 81 187 лв. дарения след бюджетните предприятия, т.е. с 28% увеличение), като това е и единствената категория, която е

получила дарения от еднолични търговци през 2011 г., които минават границата от 100 хиляди лева.

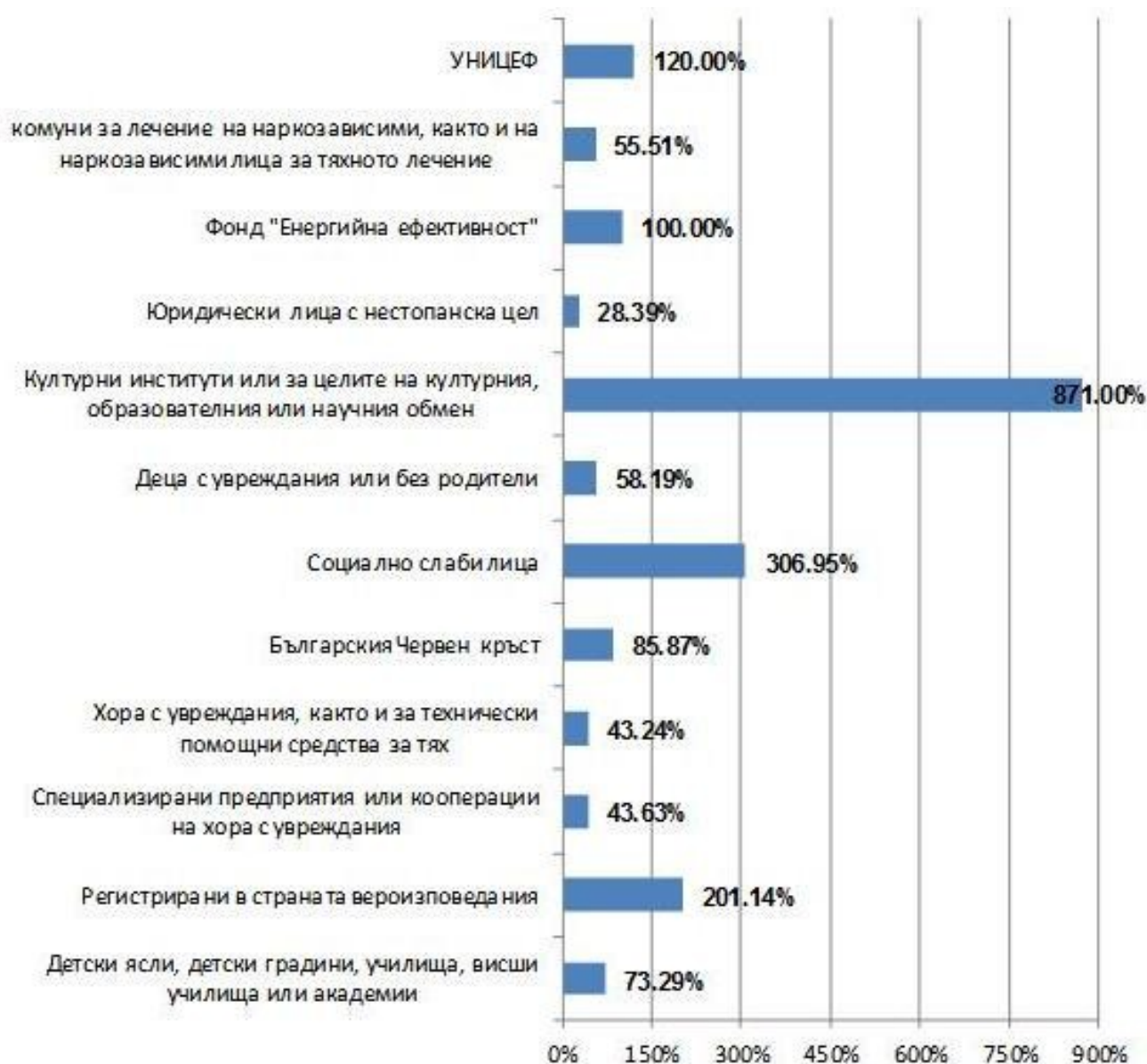
На второ и трето място през 2011 г. са категориите „Здравни и лечебни заведения“ (82 581 лв) и „Детски ясли, детски градини, училища и висши училища“ (70 969 лв.).

С най-малък размер на получените финансови дарения са четири категории – УНИЦЕФ (2 200 лв.), „Културни институти“ (3 884 лв.), Българския червен кръст (4 671 лв.) и „Фонд „Енергийна ефективност“ (600 лв.).

Три са категориите, които не са получили никакви финансови дарения от еднолични търговци през 2011 г. – „Лица, пострадали при кризи и семействата им“, „Безвъзмездно предестовена помощ по реда на Закона за меценатството“ и „Дарения на компютри и периферни устройства за тях в полза на българските училища“. Първите две категории не са получавали финансови дарения от еднолични търговци и през 2010 г.

Сравнителна таблица на направените финансови дарения от дарители – еднолични търговци за 2011 и 2010 година.				
Категории физически и юридически лица, в чиято полза е извършено дарението		2011	2010	Разлика
		Сума /лв./	Сума /лв./	Сума /лв./
1	Здравни и лечебни заведения	82,581	100,191	- 17,610
2	Специализирани институции за предоставяне на социални услуги	7,793	10,252	- 2,459
3	Специализирани институции за деца	10,675	13,007	- 2,332
4	Детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии	70,969	40,953	30,016
5	Бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	42,656	149,838	- 107,181
6	Регистрирани в страната вероизповедания	36,890	12,250	24,640
7	Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания	5,375	3,743	1,633
8	Хора с увреждания, както и за технически помощни средства за тях	55,411	38,685	16,726
9	Лица, пострадали при кризи или на семействата им	-	-	-
10	Българския Червен кръст	4,671	2,513	2,158
11	Социално слаби лица	12,290	3,020	9,270
12	Деца с увреждания или без родители	7,690	4,862	2,829
13	Културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен	3,884	400	3,484
14	Юридически лица с нестопанска цел	104,240	81,187	23,053
15	ученици и студенти в училища в държава-членка на ЕС за учредените и предоставените им стипендии за обучение	5,620	19,112	- 13,492
16	Фонд "Енергийна ефективност"	600	-	600
17	комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение	6,211	3,994	2,217
18	УНИЦЕФ	2,200	1,000	1,200
19	Център „Фонд за лечение на деца“, Център "Фонд за асистирана репродукция" и Център "Фонд за трансплантация"	8,060	9,130	- 1,070
20	Безвъзмездно предоставена помощ по реда и при условията на Закона за меценатството	-	-	-
21	Дарения на компютри и периферни устройства за тях в полза на български училища, включително висши училища	-	120	- 120
	Общо дарения в лева	467,818	494,256	- 26,438

2.1. Категории лица, получили по-голям размер дарения от дарители – еднолични търговци през 2011 г., спрямо 2010 г.

Въпреки намалението на общия размер дарени средства от дарители – еднолични търговци през 2011 г., 12 от общо 21 законоустановените категории получатели на дарения са регистрирали ръст в процентно съотношение в получените под формата на финансови средства дарения, спрямо данните от 2010 г.

Най-голямо е процентното увеличение на даренията за категорията „Културни институти и за целите на културния, образователния или научен обмен“, което е близо 900% през 2011 г., спрямо 2010 г. (стойностите са съответно 400 лева през 2010 г. и 3,884 лв. през 2011 г.).

На второ и трето място по процентно увеличение на финансовите средства от дарения се нареждат категориите „Социално слаби лица“ (с увеличение от над 300%, или със стойности 3 020 лв. през 2010 г. и 12 290 лв. през 2011 г.) и „Регистрирани в страната вероизповедания“ (с увеличение над 200%, или със стойности 12 250 лв през 2010 г. и 36 890 лв. през 2011 г.).

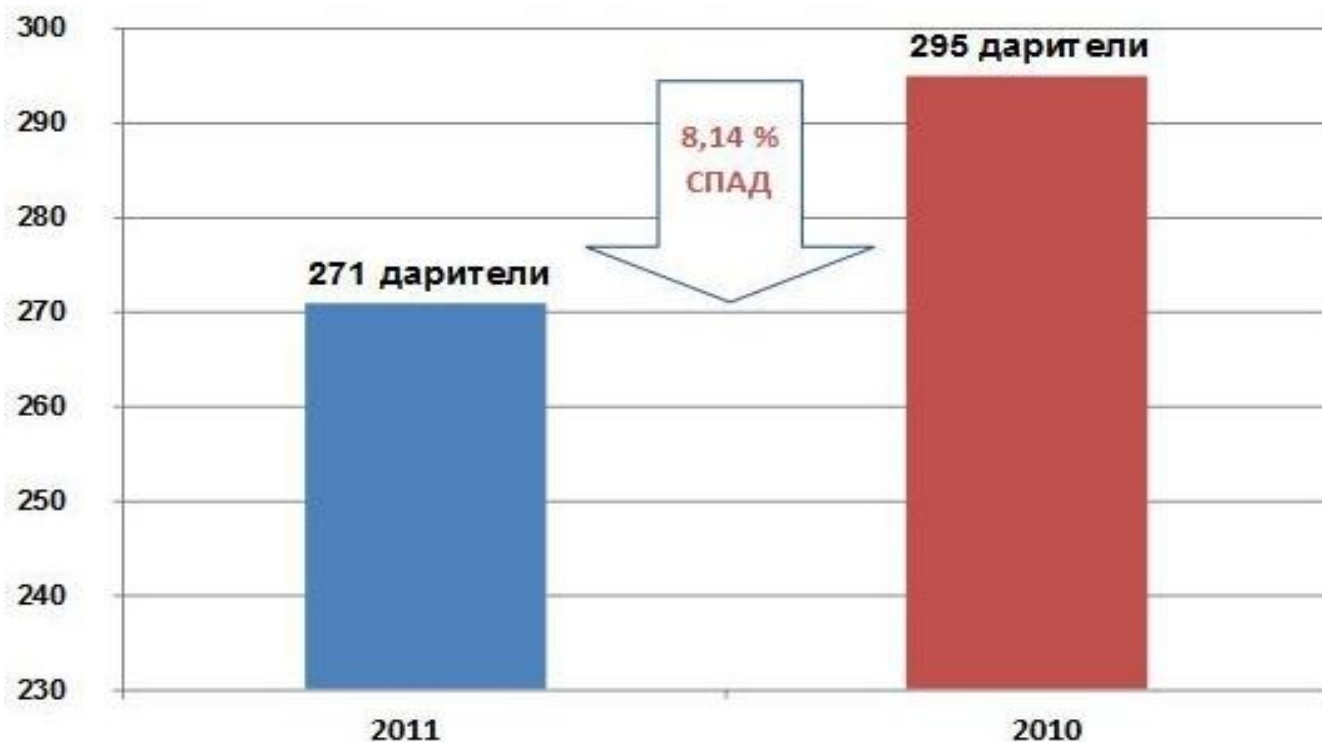
Юридическите лица с нестопанска цел, които през 2011 са категорията с най-голям размер на получените финансови средства от дарители – еднолични търговци, спрямо 2010 г. са регистрирали увеличение от близо 28%, което пък в процентно съотношение ги нарежда на последно място сред категориите лица, увеличили обема на даренията си в рамките на годината.

2.2. Категории лица, получили по-малък размер дарения от дарители – еднолични търговци през 2011г., спрямо 2010г.

В седемте категории получатели на дарения, получили по-малки по размер финансови дарения, са „Бюджетните предприятия“ (близо 72% спад) и „Ученици и студенти и за предоставените за тях стипендии“ (с над 70% спад), център „Фонд за лечение на деца“, център "Фонд за асистирана репродукция" и център "Фонд за трансплантация", с намаление от близо 12%.

3. Брой на дарители – еднолични търговци през 2011 г., спрямо 2010 г.

Спадът на общия размер при направените парични дарения от еднолични търговци през 2011 г., спрямо 2010 г., е логично следван и от спад в броя на дарителите – с близо 8%, 271 дарители през 2011 г. срещу 295 дарители през 2010 г.

4. Брой на дарителите – еднолични търговци по категории лица, получатели на дарения през 2011г., спрямо 2010г.

През 2011 г., както и през 2010 г., най-много дарители са имали категориите „Детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии“ (с 49 дарители през 2011 г. и 48 дарители през 2010 г.) и „Юридически лица с нестопанска цел“ (с по 48 дарители и през двете години).

Най-голям спад регистрират бюджетните предприятия, които са имали 13 дарители по-малко през 2011-та, спрямо 2010 г. (33 дарители през 2011 г. и 46 през 2010 г.).

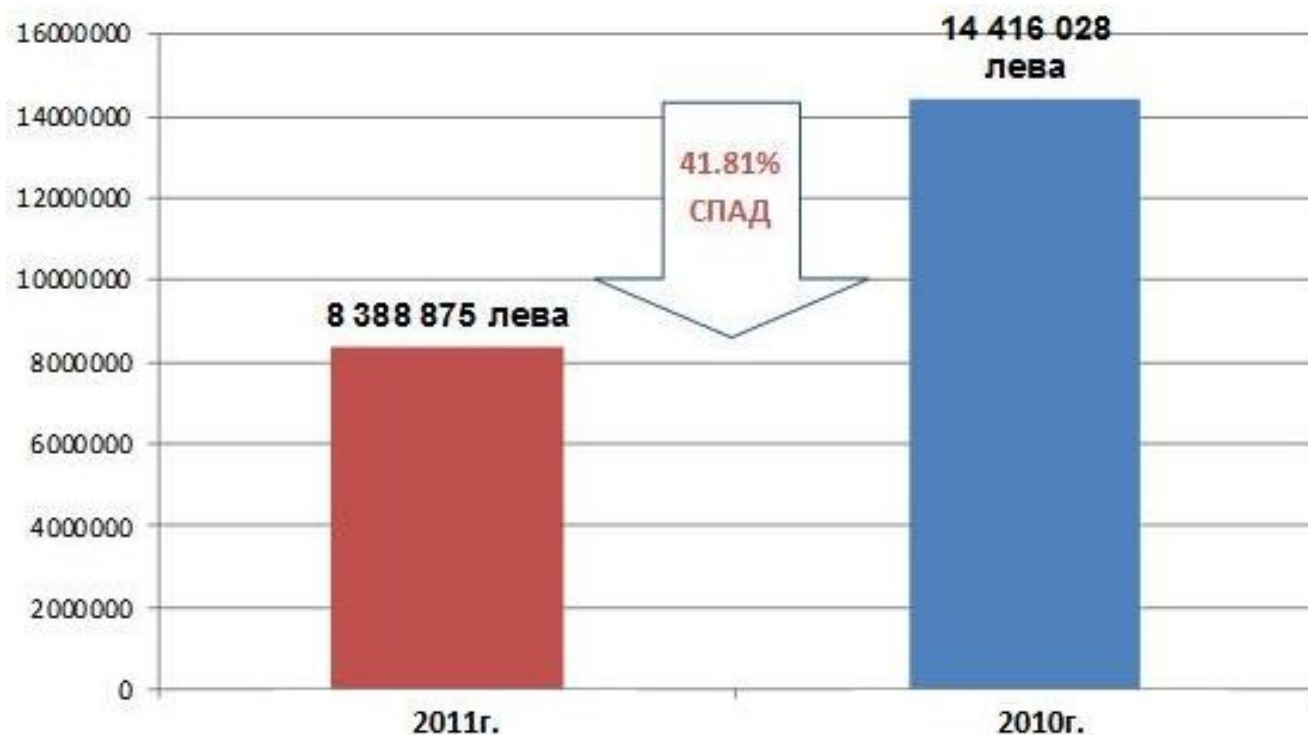
С по-значим спад на дарители са още категориите „Специализирани институции за деца“, „Специализирани институции за предоставяне на социални услуги“, „Регистрирани в страната вероизповедания“ и „Социално слаби лица“.

Без дарения от страна на едноличните търговци през 2011 г. са категориите „Дарения на компютри и периферни устройства за тях в полза на български училища, включително висши училища“, „Лица, пострадали при кризи или на семействата им“ и „Безвъзмездно предоставена помощ по реда и при условията на Закона за меценатството“, като последната категория не е била дарявана и през 2010 г.

Сравнителна таблица за броя дарителите – еднолични търговци по категории получатели на дарения за 2011 и 2010 година.				
Категории физически и юридически лица, в чиято полза е извършено дарението		2011	2010	Разлика
		Брой дарители	Брой дарители	Брой дарители
1	Здравни и лечебни заведения	32	25	7
2	Специализирани институции за предоставяне на социални услуги	7	11	- 4
3	Специализирани институции за деца	8	21	- 13
4	Детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии	49	48	1
5	Бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	33	46	- 13
6	Регистрирани в страната вероизповедания	16	11	5
7	Специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания	3	2	1
8	Хора с увреждания, както и за технически помощни средства за тях	30	30	-
9	Лица, пострадали при кризи или на семействата им	-	-	-
10	Българския Червен кръст	4	4	-
11	Социално слаби лица	1	7	- 6
12	Деца с увреждания или без родители	12	12	-
13	Културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен	8	3	5
14	Юридически лица с нестопанска цел	48	48	-
15	Ученици и студенти в училища в държава-членка на ЕС за учредените и предоставените им стипендии за обучение	4	8	- 4
16	Фонд "Енергийна ефективност"	1	-	1
17	Комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение	1	1	-
18	УНИЦЕФ	2	5	- 3
19	Център „Фонд за лечение на деца“, Център "Фонд за асистирана репродукция" и Център "Фонд за трансплантация"	12	12	-
20	Безвъзмездно предоставена помощ по реда и при условията на Закона за меценатството	-	-	-
21	Дарения на компютри и периферни устройства за тях в полза на български училища, включително висши училища	-	1	- 1
	Общо направени дарения	271	295	- 24

IV. БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТТА ПРИ ФОНДАЦИИТЕ ПРЕЗ 2011 ГОДИНА³.

1. Разлика в размера на общото финансиране през 2011г., спрямо 2010 г.

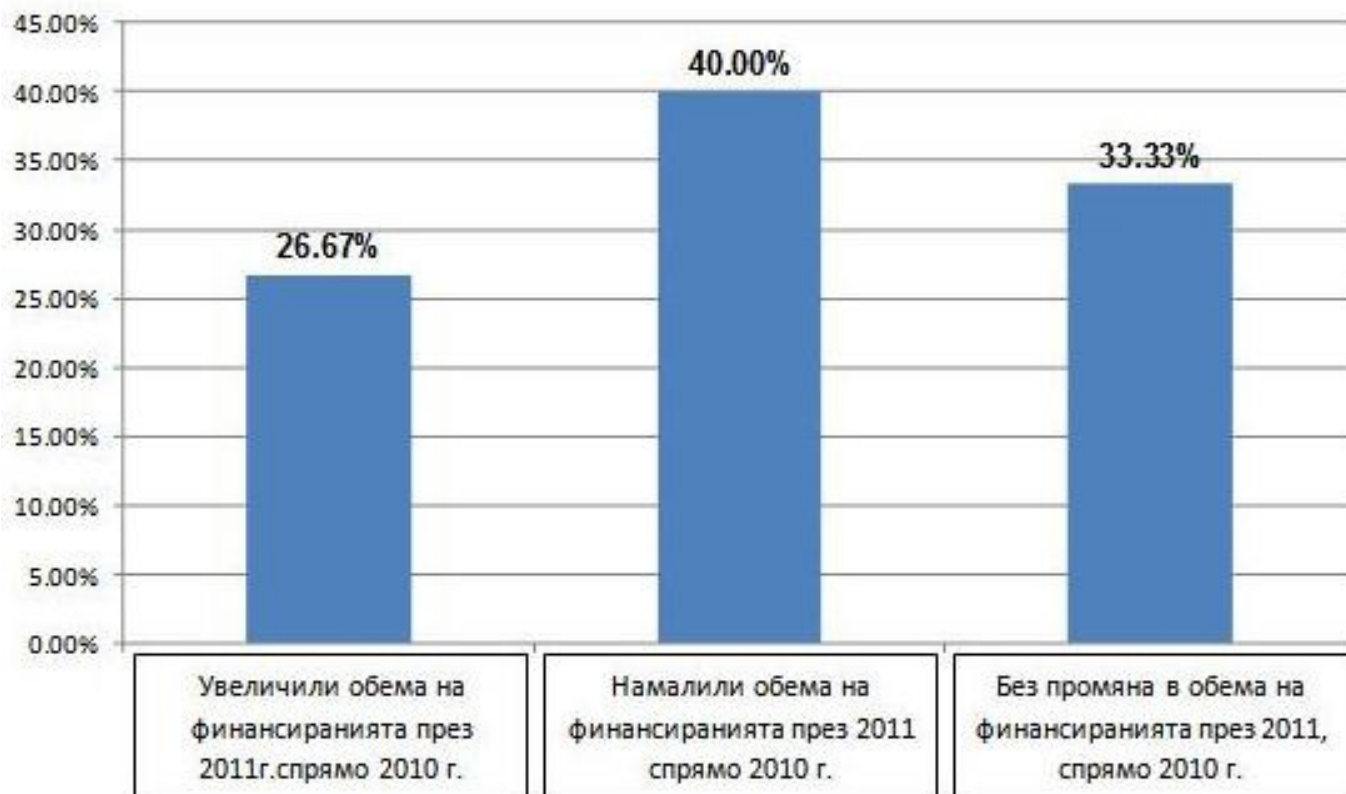
През 2011 г. се наблюдава осезаем спад в размера на общото финансиране, направено от участващите в проучването фондации, спрямо 2010 г.

Ако през 2010 г. те са финансирали проекти, инициативи и предоставили стипендии на обща стойност 14 416 028 лева, то през 2011 средствата са 8 388 875 лева, което е спад с 41,81%.

Тенденцията на намаляване на общото финансиране от страна на фондацииите е свързана основно с две неща – липсата на големи дарителски инициативи през 2011 г. (които през 2010 г. са посочвани като един от значимите източници на средства за фондацииите), както и свиването на бюджетите от страна на водещи български и международни фондации, опериращи на територията на страната.

³ Настоящата част не включва данните за финансиращата програма на фондация „Америка за България“, които са анализирани отделно (вж. стр. 37)

2. Разлика в обема на финансовите дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

През 2011 г. малко под 27% от фондациите декларират, че са увеличили обема на дарените средства (през 2010 г. процентът е 43%, спрямо 2009 г.).

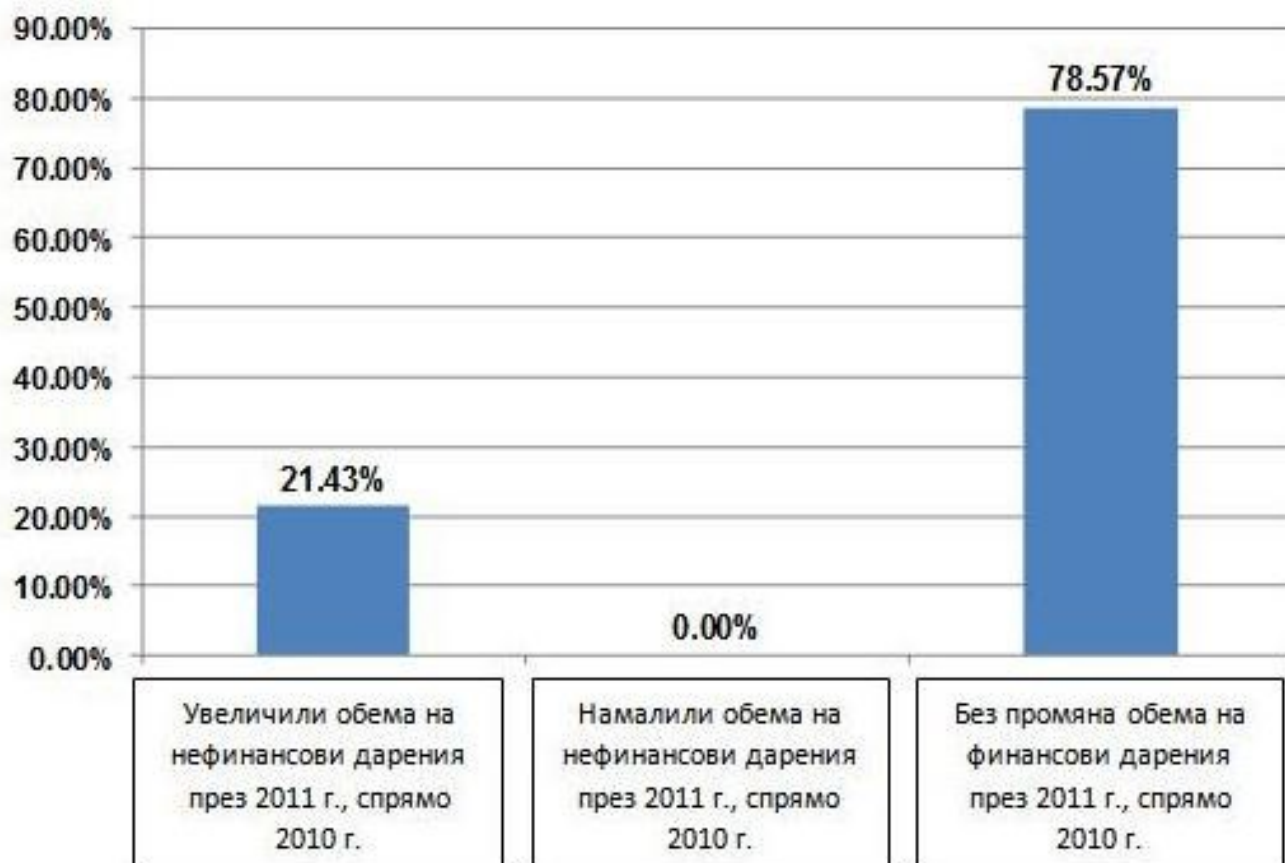
Точно 40% от участвалите в проучването фондации са намалили финансиранята си през 2011 г., като общата бройка надхвърля тази от 2010 г., когато около 1/3 от фондациите са регистрирали намаляване обема на дарените от тях средства.

Около 35% от фондациите през 2011 г. декларират, че при тях няма съществена промяна в обема на направените дарения. Тук разликата е 13%, в сравнение с 2010 г., когато процента на фондациите без промяна в обема на финансирането е 22%.

Общата тенденция през 2011 г. е свързана с намаляване на обема на предоставяните от фондациите финансови средства, което сравнено с 2010 г. е за сметка на фондациите, които през споменатата година са регистрирали увеличаване на обема на даренията.

Важно е да се отбележи, че в общия процент от намалелите финансиранята през годината фондации попадат важна част от големите фондации (Фондация за реформа в местното самоуправление, фондация „Помощ за благотворителността в България“, фондация „Екообщност“ и Институт „Отворено общество“), които имат традиционно определяща роля за общия размер на финансиране от страна на представителите на неправителствения сектор, както и детският фонд на ООН - УНИЦЕФ.

3. Разлика в обема на нефинансови дарения през 2011 г., спрямо 2010 г.

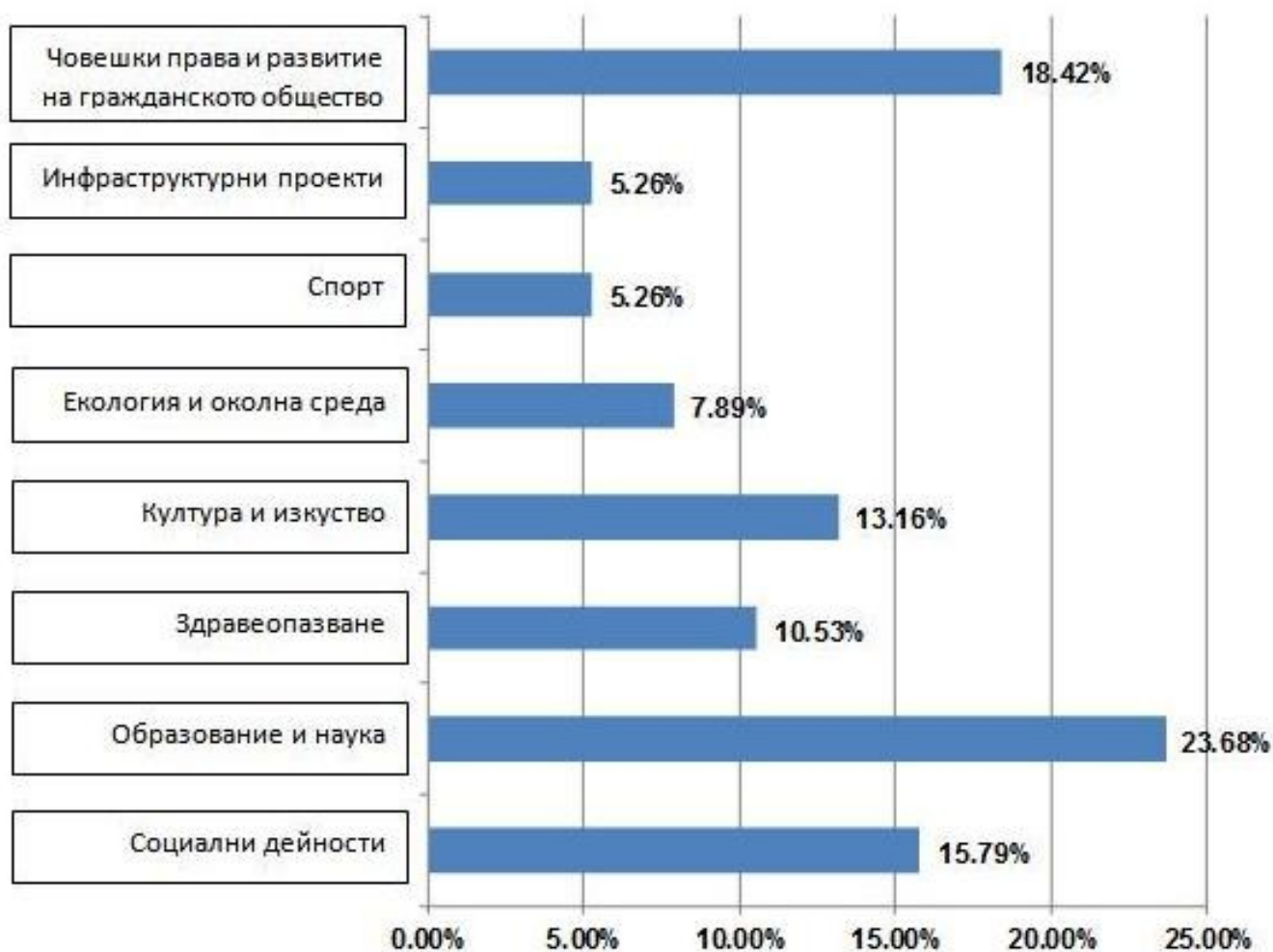
През 2011 г. над 21% от участвалите в проучването фондации регистрират увеличение на обема на нефинансовите дарения, спрямо същите през 2010 г.

Без съществена разлика в направените нефинансови дарения през 2010 г. и 2011 г. декларират над 78% от фондациите, а нито една не отчита спад в тази категория.

Като водеща се очертава тенденцията фондациите да бъдат посредник за ефективното предоставяне на нефинансови дарения към нуждаещи се. Обемите на тази подкрепа се запазат и през 2011 г., спрямо 2010-та., с регистриране на леко увеличение през 2011 г.

4. Области на даряване

4.1. Предпочитани области на даряване през 2011 г.

През 2011 г. най-предпочитаната област за дарение от страна на фондациите е същата, както и при компаниите - „Образование и наука“, за която са дарявали над 23% от участвалите в проучването фондации.

„Човешки права и развитие на гражданското общество“ е втората сфера, в която са дарявали фондациите през 2011 г. (над 18%) , а третата най-предпочитана сфера е „Социални дейности“ (15.79%).

В границите с над 10% от общите предпочитани сфери на даряване от страна на фондациите попадат още две – „Култура и изкуство“ (с 13.16%) и „Здравеопазване“ (с 10.53%).

Като по-малко предпочитани области за извършване на дарение от страна на фондациите за 2011 г. остават областите „Екология и околна среда“ (7.89%), „Спорт“ и „Инфраструктурни проекти“ (с по 5.26% всяка).

В сравнение с данните за 2010 г., може да се каже, че тенденциите през 2011 г. се запазват – отново водещите области са „Образование и наука“, „Човешки права и развитие на гражданското общество“ и „Социални дейности“. Единствената разлика е, че при фондациите

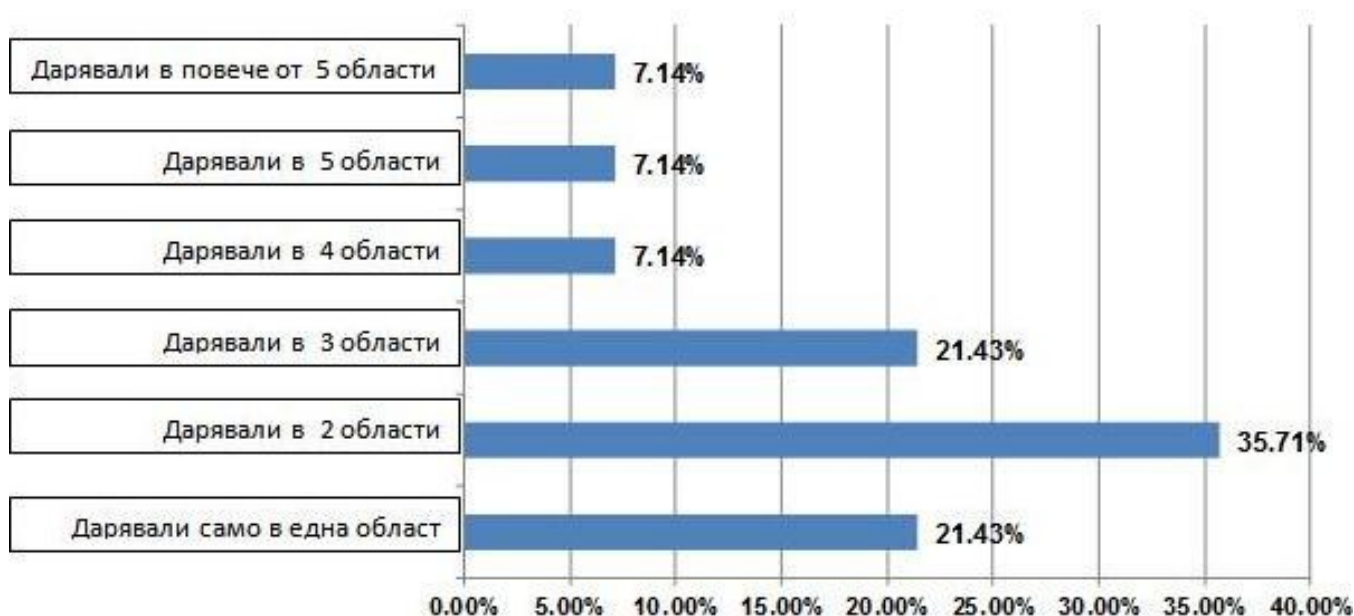
през 2011 г. най-предпочитаната област е „Образование и наука“, за сметка на „Човешки права и развитие на гражданското общество“, която през 2010 г. е била водеща.

Прави впечатление, че „Здравеопазване“ е област, в която даряванията от страна на фондациите са се увеличили близо два пъти за една година (през 2010 г. в нея са дарявали около 5% от фондациите, а през 2011 – над 10%).

Същото не може да каже за област „Спорт“, която пък през 2011 г. е била близо два пъти по-малко дарявана област, в сравнение с 2010 г. (стойностите са около 5% през 2011 г. и близо 11% през 2010 г.).

Леки спадове през 2011 г. бележат областите „Култура и изкуство“ и „Екология и околна среда“, а „Инфраструктура“ запазва нивото си от 2010 г.

4.2. Брой на дарявани области от страна на фондациите през 2011 г.

За разлика от компаниите, през 2011 г. фондациите не са увеличили броя на областите, в които са дарявали. Както и през 2010 г., фондациите са правили финансираня най-често в 2 области, обикновено свързани тематично по между си.

Като цяло тенденцията да се дарява до най-много в 3 области се запазва, като общо над 78% от фондациите са правили именно това през 2011 г. Едва малко над 21 % от фондациите са дарявали в 4 или повече области, което запазва нивата близки до тези през 2010 г.

5. Получатели на дарения

5.1. Предпочитани категории получатели на дарения през 2011 г.

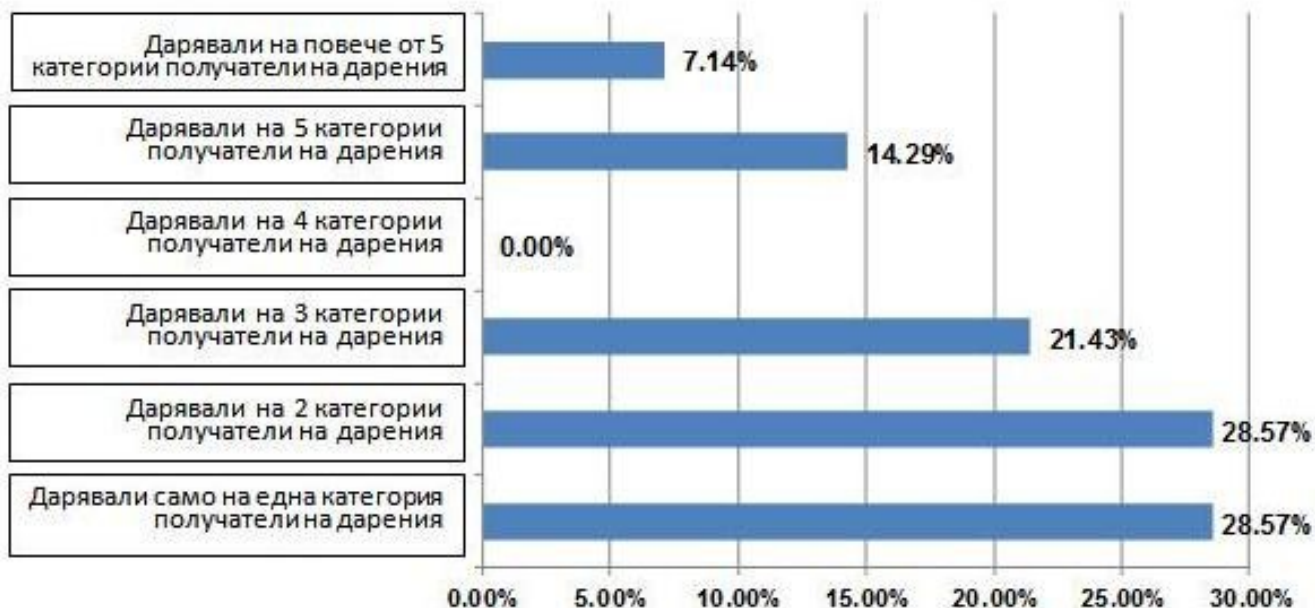
През 2011 г. най-честите получатели на дарения от страна фондациите са били гражданските организации (малко над 26%), което запазва тенденцията от 2010 г. В контекста на тенденцията да се финансират дейности в областта на образованието, през 2011 г. детските и учебни заведения се нареждат логично на второ място като предпочитани получатели на дарения с 18.42%. По този начин те изпреварват физическите лица, които от втора през 2010 г., през 2011-та стават трета предпочитана категория получатели на дарения с 15.79%.

На четвърто място логично идват отново дарения, свързани с образованието – през 2011 г. над 10% от фондациите са дарявали ученици и студенти, или са отделяли пари за стипендии.

Останалите категории получатели на дарения остават под границата от 10%. Общините, здравните и лечебни заведения и специализираните институции за деца и възрастни са получили дарения от близо 8% (за всяка една категория) от анкетираните фондации.

Църковните настоятелства и читалищата са сред най-малко предпочитаните получатели на дарения през 2011 г., като за всяка от тези категории са дарили общо по 2.63% от фондациите.

5.2. Брой на даряваните категории получатели на дарения през 2011 година

Както и при областите на дарение, така и при получателите, фондациите предпочитат да се придържат към определени приоритетни области и да не предоставят средства на много различни категории получатели на дарения.

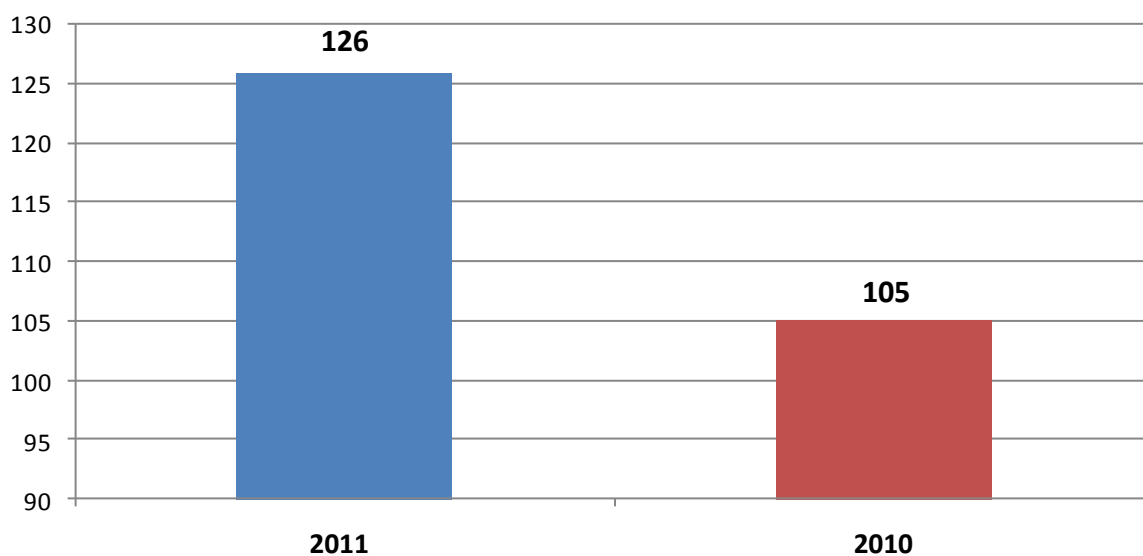
Тенденцията през 2011 г. продължава тази от 2010 г. - и през двете години фондациите са дарявали средно между 1 и 3 различни категории получатели на дарения, като съотношенията са съответно по 28.57% за една и две категории, и 21.43% за три.

Малко от фондациите през 2011 г. са дарявали на повече категории получатели на дарения – тези, които са предоставили средства на пет различни категории са 14%, а на повече от пет – 7.14% от общия брой анкетирани фондации.

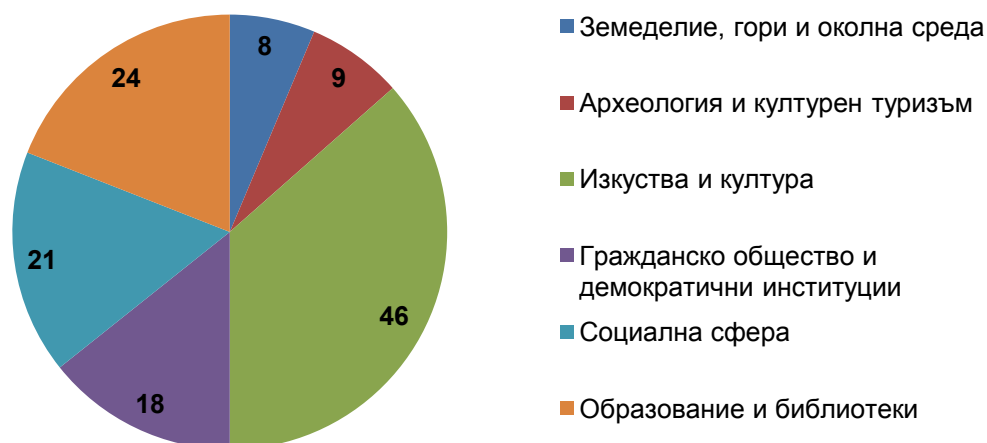
През 2011, Фондация „Америка за България“ е одобрила 126 проекта на обща стойност 19.3 милиона щатски долара, в шест области: Изкуства и култура, Земеделие, гори и околна среда, Гражданско общество и демократични институции, Образование и библиотеки, Социална сфера и Археология и културен туризъм .

Отпуснатите финансови средства през 2011 година по проекти, одобрени както през 2011, така и през предишни години, са 17.5 милиона щатски долара. Допълнително през 2011 са направени благотворителни дарения на стойност 78 хиляди щатски долара, всичките одобрени и отпуснати през 2011 година.

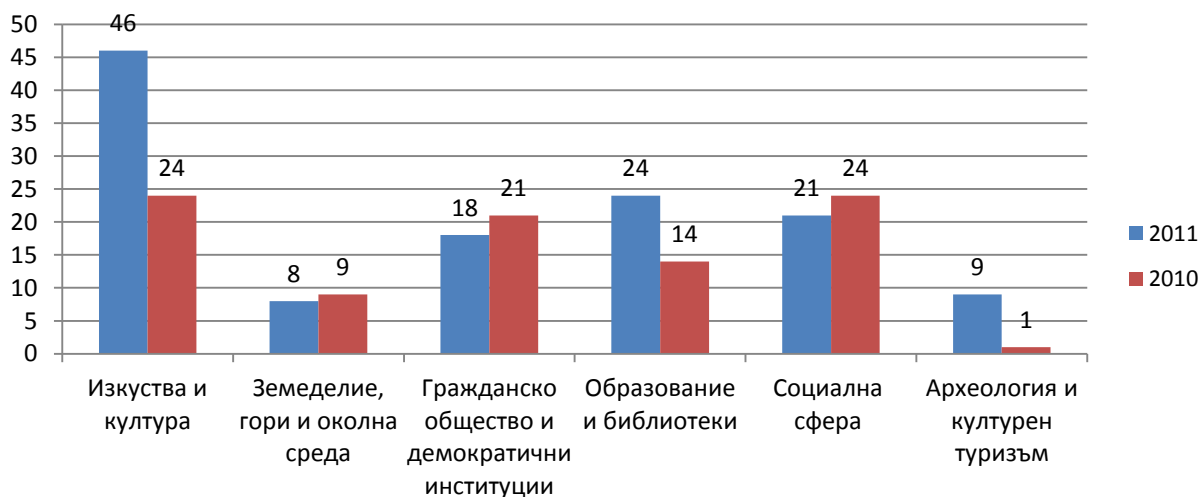
През 2011, броят на одобрените грантове се е увеличил с 20% (126 през 2011 спрямо 105 през 2010)

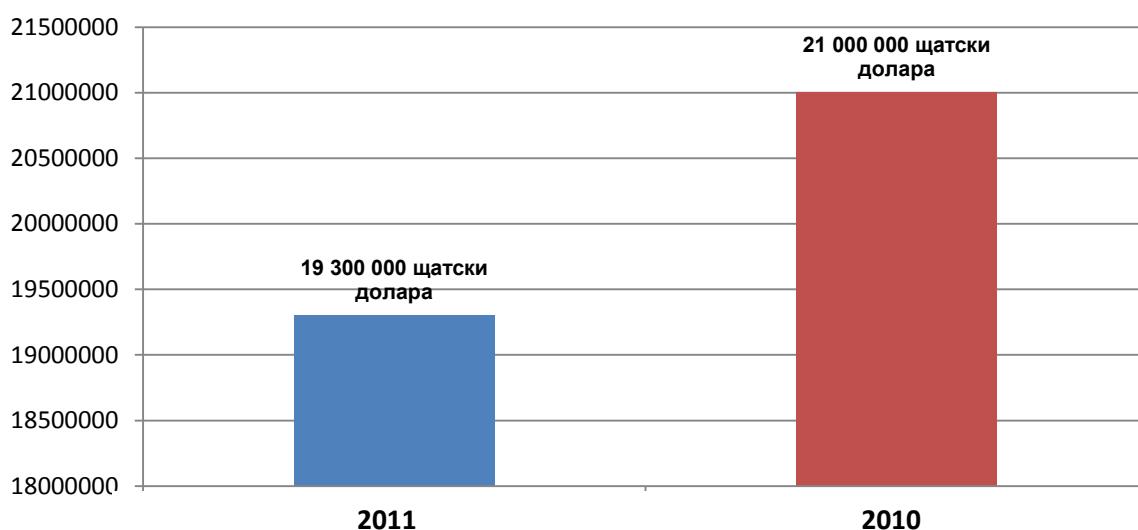
Разпределение на финансираните проекти по приоритетни области през 2011г.:

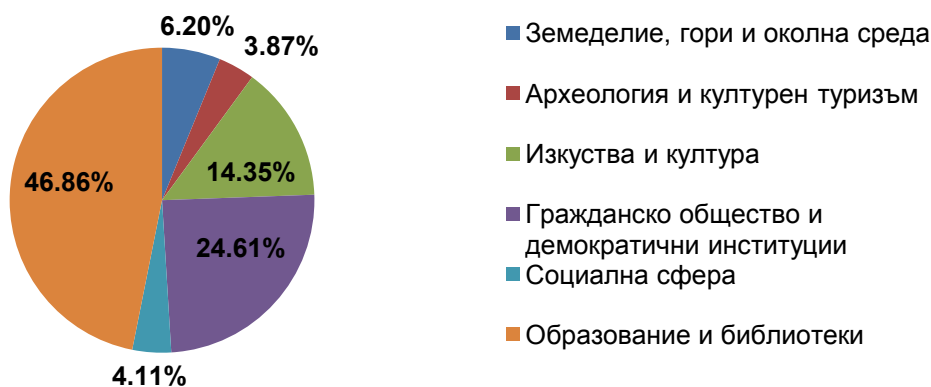
Брой на финансираните проекти по приоритетни области през 2011г. и 2010г.:

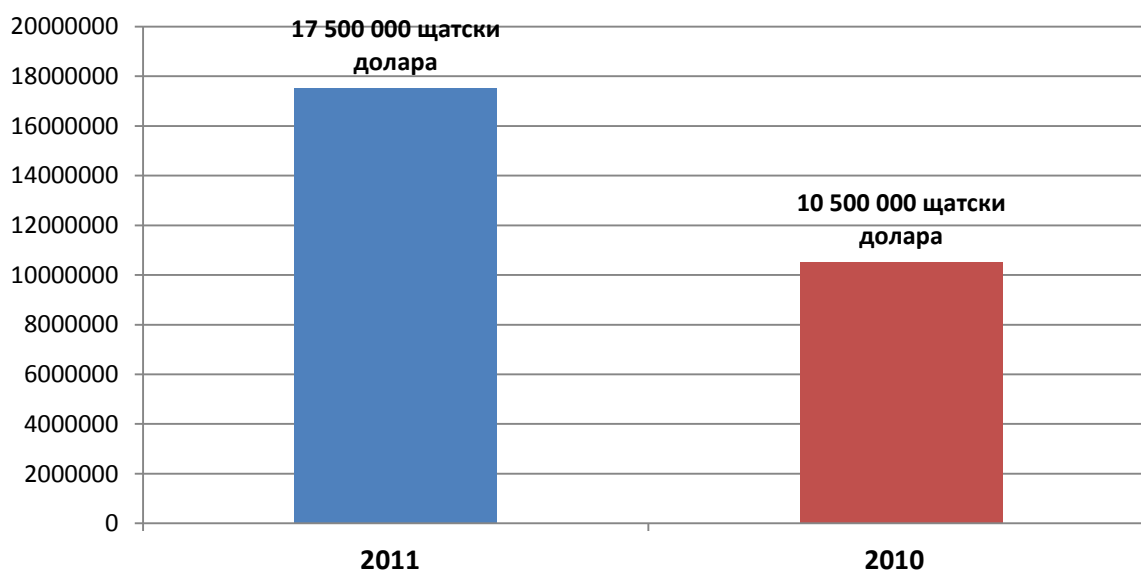
Сумата на одобрените средства по проектите за 2011 година е намаляла с 9%, спрямо тази през 2010 година (\$19.3 милиона през 2011 спрямо \$21.1 милиона през 2010).

Разпределение на финансирането по приоритетни области през 2012г.:

Сумата на отпуснати средства се е увеличила със 70% спрямо 2010 (\$17.5 милиона през 2011 спрямо \$10.5 милиона през 2010).

През 2011 година подкрепата е оказана на юридически лица в 99% от случаите, а под 1 процент са грантовете на физически лица.

От юридическите лица, 70% са НПО, 14% са училища (държавни и общински), 10% са държавни структури, а 5% са фирми.

V. ДАННИ ОТ СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ ЗА НАГЛАСИТЕ НА БЪЛГАРИТЕ КЪМ ДАРИТЕЛСТВОТО.

В последните 12 месеца 67.2% от българите са дарявали, като над 63% от дарителите са от големите градове. Най-сериозен е процентът на хората, дарили по-малки суми. Между 1 и 5 лв. са дарили близо 45% от дарителите, едва 6.5% са дали суми над 100 лв.

Най-голяма дарителска подкрепа срещат каузи, свързани със социални проблеми и хора в неравностойно положение. Над 65% от дарилите са подкрепили именно такива каузи.

С 48.7% ги следват каузите, свързани със здравеопазване – лечение на деца и възрастни, закупуване на медицинска апаратура.

Третата сфера, която печели подкрепата на дарителите, е култура и изкуство – 7.6% от дарителите са избрали да дарят именно за такива каузи. С 5.3% следват образователните проекти и инициативи и стипендии. Значително по-малък е интересът на дарителите към сферата на човешките права – 2.2 от тях избират този спектър.

Сред основните причина да направят дарение, хората са посочили конкретното предназначение на средствата – близо 40% даряват с този мотив. Обществената полза от дарението е водеща за 20% от дарителите. 8% от тях са провокирани от медийни послания на кампании и присъствие на кампании в медиите. И едва 0.7% даряват заради данъчните облекчения.

Като основни проблеми пред дарителите се посочват лошото финансово състояние на хората (близо 60% от дарилите отговарят така), появата на лица и фирми-измамници е пречка за 20% от дарителите, липсата на достатъчно сериозни данъчни облекчение възпира едва 1.3% от хората да дарят.

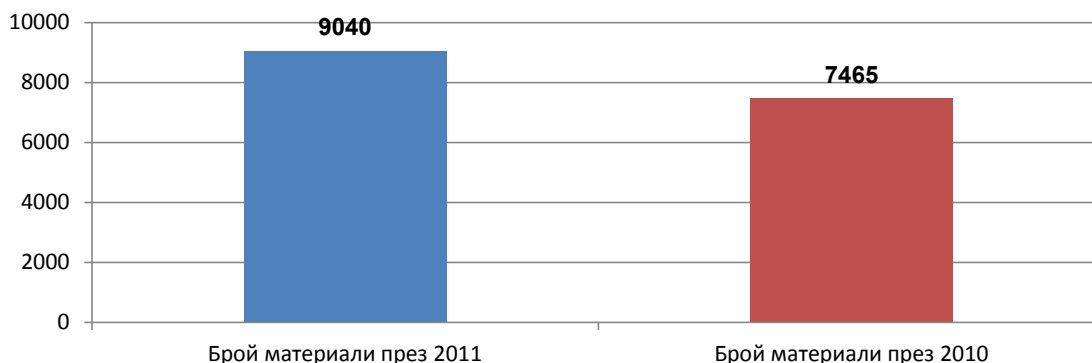
През последната една година най-предпочитаният начин за дарение отново остава смс-а – 55.3% са избрали този механизъм за дарение. Директно на човек в нужда са дарили 42.8%. Едва 5% са подкрепили гражданска организация или кауза чрез доброволен труд. Сред сравнително популярните начини за дарение остават кутиите в религиозен храм (малко над 31%), както и купуването на благотворителни картички (близо 26%).

VI. ДАРИТЕЛСТВОТО И КОРПОРАТИВНАТА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ В МЕДИИТЕ ПРЕЗ 2011 Г.

Анализът обхваща публикации в печатните медии и в сайтове на електронни медии за 2011г.

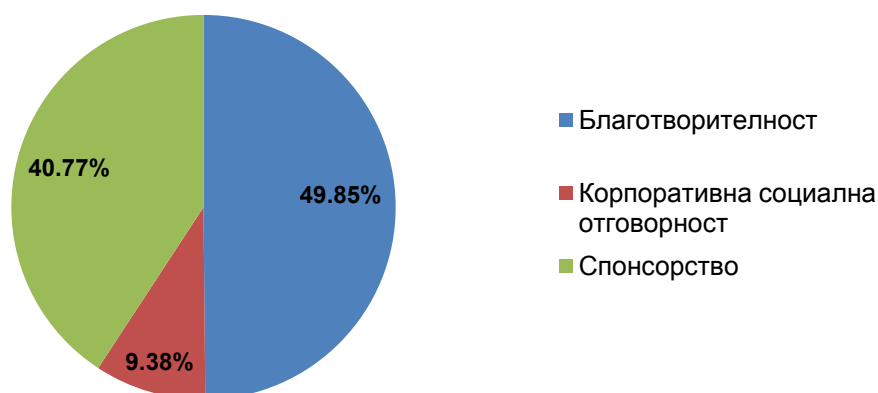
1. Брой материали

Темата „благотворителност/спонсорство/корпоративна социална отговорност“ е отразена в общо 9040 материала. Тенденцията показва повишен медиен интерес към разглежданата сферата в сравнение с предишни години (през 2010г. публикациите са били 7465).

Медиите, дори без наличието на видими събитийни поводи (като благотворителни шоупрограми, спешни дарителски акции, спорни казуси, конкретни новини, скандали в дарителството и т.н), дават по-сериозна заявка, че разпознават темата като важна за тях самите и за обществото.

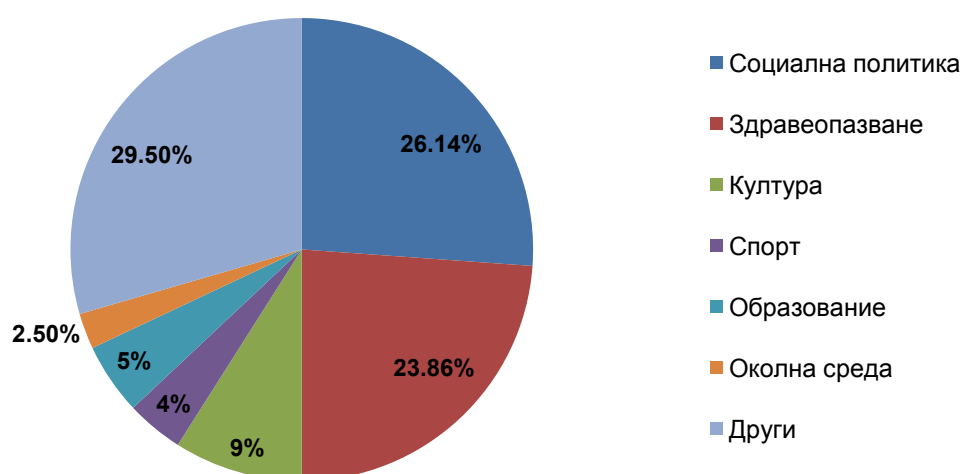
Темата „благотворителност“ (с 4224 материала) традиционно има предимство в количественото отразяване в медиите в сравнение с другите две тематични групи - спонсорство (3455) и CSR (795), като е възможно спонсорството да се ползва като синоним на дарителство и не винаги медиите правят разграничения между двете понятия.

2. Тематика

С 2505 материала интересът на медиите задържа най-сериозно тематичната група „Социална политика. Следва я (с 2287 материала) областта „Здравеопазване“. Общо двете групи формират над 50% от всички мониторирани материали. Наблюдава се тенденция медиите да отразяват широко и последователно тези две сфери, както и наличието на все повече целенасочени кампании, концентриращи усилията на държавната власт, бизнеса и НПО сектора в тази област.

Тематичните групи „Култура“, „Образование“, „Спорт“ и „Околна среда“ си разделят съответно 9%, 5%, 4% и 2,5%. Въпреки, че делът им остава сравнително нисък, все пак всички тези групи бележат ръст спрямо предишните периоди. Общо те формират над 20% от регистрираните публикации. Увеличава се и тематичната група „Други“ (около 30%).

Традиционно, широко отразени са благотворителни шоу-програми, скандали и спешни хуманитарни нужди в дарителството: спорният дарителски характер на смс-ите в "Байландо", случаят със даренията, събраните от МВР (над 6,5 млн. лв), отхвърлянето от СГС на иска на Мануела Горсова срещу Максим Стависки, заведеното от Ангел Бончев дело срещу фондация „Утре за всеки“, даренията за пострадалите при цунамито в Япония.

Засилен интерес към:

Темата за доброволчеството и нуждата от него (по повод и на обявената за Европейска година на доброволчеството 2011.);

Висок брой публикации, отразяващи благотворителни инициативи на политици/политически партии, и на местната и централна власт;

Теми, свързани със здравеопазване и дарителство, съпроводени със засилена критичност (главно покрай въведения лимит за лечение на деца и отсъствието на държавата от проблема).

Засилена тенденция към даряването (и съответно – отразяването) на книги за читалища, библиотеки и училища, вероятно свързана с мащабните национални кампании на БНТ "Голямото четене" и "Малкото голямо четене";

Сравнително нова тенденция и "мода" сред известни личности, които при празнуването на рождените си дни обявяват, че не желаят подаръци, а подканят гостите да подкрепят финансово определена благотворителна кауза.

Жанр

И през този период продължават да доминират кратките новини, като използвана форма за отразяване и на трите разглеждани теми, заемайки дял от близо 65%.

Следват ги разширените новини (25%), интервюта и портрети (12,5%) Делът на типа материали, със задълбочен интерес и по-аналитичен поглед към дадена тема, както и журналистическа или редакционна позиция, е едва 4% от общо публикуваните.

Тон/Отношение

В материалите по темата преобладава неутралния, констативен тон – малко над 74% от всички публикации имат това звучене. Материалите, в които е демонстрирано отрицателно отношение към темата или към проблема, довел до конкретната ситуация са под 3%. Това са материали от една страна, свързани със злоупотреби, а от друга страна критични материали, разглеждащи принципите на случването на дарителството (скандалът с даренията за МВР, скандалът със спорния дарителски характер на "Байландо" или дарението от Ангел Бончев на фондация „Утре за всеки“, критики към Българската коледа и т.н).

Материалите, отразяващи темата Корпоративната социална отговорност или конкретни социални програми за разглеждания период са 9% от общия анализиран обем. Това е слабо, с около процент, повишаване спрямо предишната година. Всичко публикации, отразяващи КСО са с положителен тон.

Печатните и Интернет-медии коректно отразяват програмите, свързани с КСО, като посочват имената на компаниите, пишат имената на програмите и инициативите им, както и в повечето случаи коректно цитират инвестираните суми.